

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 275 (9277)

TRST, sredo, 26. novembra 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

KOMPROMISNA REŠITEV NA ZASEDANJU VSEDRŽAVNEGA SVETA

V začetku marca prihodnjega leta sklicanje vsedržavnega kongresa KD

S tem dogovorom so začasno preprečili zaostritev sporov v stranki

RIM, 25. — Demokristjanski prvaki so danes dosegli kompromis med zahtevam fanfanih in dorotejcev po čimprejšnjem sklicanju kongresa in stališčem tajnika Zaccagninija, ki ga podpirajo morotejci, Rumor, Colombo in leve struje, da je treba kongres temeljito pripraviti in ga sklicati šele spomladi. Ko je kazalo da bodo na današnjem zasedanju vsedržavnega sveta postavili na glasovanje fanfanih in dorotejsko zahtevo, je prišlo do sestanka pri tajniku Zaccagniniju, katerega so se udeležili Moro, Fanfani, Piccoli, Bartolomei, Andreotti, Forlani, Rumor, De Mita, Donat Cattin, Antoniazzi, Falucci, Evangelisti in Laffranco.

Na sestanku so se dogovorili, da skliče kongres med zadnjim februarjem in 4. aprilom. Točno določitev datuma, kakor tudi določitev pravil o postopku kongresa, so prepustili ožjemu odboru, ki je zasedal do 21.30 noči in se bo jutri dopolnilo ponovno sestalo. Po izjavi nekaterih članov ožjega odbora, so se v bistvu že dogovorili naj bi se vsedržavni kongres krščanske demokracije začel okrog 4. marca. Sedaj teče ostra razprava, kako naj bi kongres potekal. Zdi se, da so se že dogovorili za kongres na osnovi teze ne pa resolucije. Glede udeležencev pa se dogovarjajo o predlogu, naj bi 76 odst. kongresistov pripadalo članom stranke z izkaznico, 12 odst. izvoljenim predstavnikom krajevnih ustanov in 12 odst. raznim socialnim organizacijam.

Kompromis o dnevu kongresa pomeni delni umik čelnega napada, ki so ga večerj sprožili fanfanih in ki dorotejci proti Zaccagniniju, obenem pa tudi omejitve politične razprave o Zaccagninijevem poročilu. V zadnjih 24 urah so se mnogi tudi fanfanih in dorotejski prvaki prepričali, da bi bila zaostritev napada na Zaccagninija sklodljiva za vso stranko, ker bi spravila celotno organizacijsko strukturo v veliko krizo prav sedaj, ko se stranka pripravlja na kongres. Obenem pa bi to pomenilo tudi posreden napad na Morovo vlogo in bi lahko spodbilo celo vladno krizo, ki jo sedaj nihče ne želi.

Zasedanje se je nočjo zaključilo ob 21.40 in se bo nadaljevalo jutri ob 17. uri. O poročilu tajnika so danes govorili med vidnimi prvaki Colombo, Rumor in Bisaglia. Prva dva sta odobrila tajnikovo poročilo in njegove teze. Bisaglia pa je podal, kot voditelj dorotejske struje, nekaj kritičnih pripomb.

Zakladnik minister Colombo je začel govor z ugotovitvijo, da krščanska demokracija mora razumeti, da je sedanjí položaj v Italiji zelo resen in da je njena moč odvisna od tega, kako bo znala dati pobude in prispevek za premostitev krize in obnove države. Potem ko je poval vsedržavni svet, da je treba opustiti dosedanja prakso strujarskega dogovarjanja in ustvarjanja občasni večer ter spletkarjenja, je prešel na odnose KD s komunistično partijo.

Priznal je, da se KPI s svojimi stališči in pobudami zaveda resne krize in obveznosti, ki jih ima v sedanjem položaju. Poudaril je, da je danes težko reči, koliko je v tem stališču KPI taktičizma, ali pa resne prizadevanosti, ki ga je osvojila velika opozicijska sila, ki ima veliko težo v demokratičnem življenju države. Kljub temu je Colombo dejal, da je treba odnose s komunisti obravnavati kot odnose z marksistično stranko, do katere krščanska demokracija vodi alternativno politiko.

Glede socialistov je dejal, da je treba razumeti njihova stališča v sedanjem položaju in v vsakodnevni politični dialektiki, če danes izjavljajo, da ni dozorel čas za povratek v vladno. Razumljivo je, če dejal Colombo, da je politična perspektiva v takšnem položaju negotova. Prav zato pa je odgovornost krščanske demokracije večja, da zagotovi nadaljnje življenje vlade v trenutku, ko grozi nevarnost, da se lahko položaj še poslabša.

Colombo je obširno obravnaval gospodarska vprašanja in dejal, da mora biti cilj krščanske demokracije izhod iz krize, hkrati pa o dobrih ukrepih, ki bodo omogočili nadaljnji razvoj. Opozoril je na velike napake v preteklosti zlasti na gospodarskem področju in dejal, da je treba 4000 milijard lir predvidenih izdatkov na osnovi nedavno sprejetih zakonskih ukrepov v parlamentu čimprej porabiti.

Poraba tega denarja, je dejal Colombo, je pogoj za novo obdobje gospodarskega razvoja. Glede načrtov za nove gospodarske pobude pa je ugotovil, da se v bistvu z njimi strinja tudi sindikati in celo komunisti, da pa še ni prišlo do usklajenosti stališč, kako in na katerih področjih te pobude uresničiti. Zato je dejal, da je treba čimprej poskrbeti, da bodo politične stranke sprejele obveznosti za daljše obdobje.

Zunanji minister Rumor je v začetku izjavil, da se strinja s poročilom tajnika Zaccagninija, v katerem vidni nakazano pot za prenovitev stranke. Tudi Rumor je že v začetku analiziral stališča in politiko komunistične partije in opozoril, da se bo KPI še bolj okrepila, če krščanska demokracija ne bo znala premostiti svojih težav. Sicer pa je dejal Rumor, mora krščanska demokracija v bistvu ostati takšna kakršna je, se pravi ljudska, antifasistična in se pravi ljudska, antifasistična.

stična in protitotalitarna stranka. Dejal je tudi, da KD ne more postati leva stranka, ker je njena vloga v sredini. Rumor je nadalje ugotovil, da sedaj krščanska demokracija bide oster boj v spopadu z alternativno, ki jo predstavlja predvsem KPI. Po njegovem mnenju stranka ni bila do sedaj v stanju, da bi prenesla vse svoje odgovornosti in dolžnosti, ker so v njenem imenu prevečkrat nastopali posamezniki ali pa posamezne skupine. Zato mora sedaj stranka pridobiti svojo dinamično linijo in pobude, se pravi linijo gibanja, ki se bo znala soočiti s komunistično partijo in v vprašanje političnega zavezanosti. Ta linija pa, je menil Rumor, ne more biti postopno drsanje proti zgodovinskemu kompromisu in vključevanju komunistične partije v oblast. Tudi v odnosu do socialistov je dejal, da ni mogoče sprejeti tako imenovane »preferencialne« politike, da pa je treba dopro poudariti socialistične predloge in poglabiti dialog s PSI. Proti koncu je Rumor dejal, da v sedanjem po-

ložaju nima nihče koristi, da bi povzročil vladno krizo. Zato je treba dati Morovi vladi vso podporo in solidarnost, da bo sposobna premostiti težave, ki jih ima pri svojem delovanju.

RIM, 25. — Uslužbeni krajevnih ustanov (dežel, pokrajin in občin) so napovedali za 10. decembra celodnevno vsedržavno stavko. Zahtevalo, da krajevne uprave začnejo izvajati delovno pogodbo, ki je bila podpisana 5. marca 1974.

Drugega decembra stavka na vseh šolah

RIM, 26. — Sindikalna federacija šolskih uslužbencev je danes na tiskovni konferenci potrdila, da bo učno in neučno osebje vseh italijanskih univerz, 2. in 3. decembra, ter še en dan do 15. decembra stavkalo. Drugega decembra bodo stavkali tudi vsi šolniki in neučno osebje osnovnih in srednjih šol. Sindikalisti so izjavili, da je bila stavka napovedana v znak protesta proti vladi, ki zavlačuje rešitev resnih vprašanj, ki se tičejo univerzitetnega in ostalega šolskega osebja. Obenem stavekajo tudi zaradi tega, ker minister za šolstvo Malfatti ne spoštuje svojih obveznosti in obljub glede dialoga in organizacijske preureditve univerz.

Na osnovnih in nižjih srednjih šolah pa s stavko protestirajo proti ministrstvu za šolstvo, ki se ni začelo izvajati sporazuma, ki je bil dosežen med vlado in sindikalnimi organizacijami letošnjega maja, kar še bolj zaostre položaj na italijanskih šolah vseh stopenj.

Medministrski odbor za cene prijavljen sodišču

RIM, 25. — Skupina državljanov je preko dveh odvetočkov prijavila sodišču v Rimu člane medministrskega odbora za cene, osrednje komisije za cene in podkomisije za energetske vires. Kot je rečeno v prijavi, so člani omenjenih ustanov krivi zlorabe službenega položaja in so zaradi tega prispevali k podražitvi bencina na osnovi podatkov, ki ne odgovarjajo mednarodnim tržnim spremembam. Prijava je bila raztegnjena tudi na 15 petrolejskih družb, ki delujejo na italijanskem trgu. Odvetnika sta skupno s prijavo predložila sodišču obširno dokumentacijo s tehničnimi podatki in točnimi izračuni. Sodnik bo sedaj prijavo proučil in bo moral nato odločiti, če so v njej elementi za sodno preiskavo.

PO SKLEPU SVETA REVOLUCIJE, KI JE POTRDLIL LOURENCA ZA POVELJNIKA LIZBONSKEGA VOJAŠKEGA OBMOČJA

Predsednik Costa Gomes proglasil stanje pripravljenosti in prevzel poveljstvo vojaških enot na območju Lizbone

Odločen nastop vladi zvestih enot proti padalcem, ki so zasedli štiri letalska oporišča - Nepotrjene vesti o aretaciji poveljnika COPCON generala De Carvalha

General De Carvalho

GENERALNI TAJNIK OZN V KAIRU

Waldheimova prizadevanja za obnovo mandata »modrim čeladam« na Golanu

KAIRO, 25. — Generalni sekretar OZN Kurt Waldheim je prišel v Kairo, kjer ga je dočakal predsednik Sadat. Pogovori med tajnikom OZN, Sadatom, podpredsednikom Mubarakom, podpredsednikom vlade in zunanjim ministrom Ismailom Fahimijem so se začeli takoj zatem. Ob svojem prihodu na kairsko letališče je Waldheim izjavil, da obstaja še vedno velike razlike v stališčih Izraela in Sirije glede obnove mandata mirovnim silam svetovne organizacije na Golanem. Vprašanje, ali ima veliko vlogo v sedanjih pogajanjih med Izraelom in Sirijo, seveda ob posredovanju generalnega tajnika OZN, je slednji opozoril na zadnje egiptovske predloge v okviru generalne skupščine svetovne organizacije.

Waldheim je medtem poslal izčrpano poročilo varnostnemu svetu o sedanjem stanju pogajanj za obnovo mandata mirovnim silam na Golanu. Po njegovem mnenju imajo »modre čelade« na tem področju bistveno in nenadomestljivo vlogo pri ohranitvi miru na Blžnjem vzhodu. Njihova prisotnost prispeva obenem, je dejal, k ustvarjanju ugodnega vzdušja za nadaljevanje pogajanj za globalno rešitev bližnjevzhodnega vprašanja. Po njegovem mnenju je položaj na Golanu, čeprav je navidezno miren, izredno napet, saj je izraelsko - sirski sporazum le prvi korak k trajnemu in pravičnemu miru.

V Izraelu si medtem dokaj kritični do sirskega stališča ter obtožujejo Damask, da pet dni pred zadnjim mandatom mirovnih sil skuša izsiljevati Izraelce ter doseči nekatere koncesije, v katere Izrael baje ne more privoliti. Izraelski zunanji minister Allon je dejal, da bi hotel predsednik Asad pogovore obnoviti mandata z rešitvijo palestinskega vprašanja.

LIZBONA, 25. — Sklep sveta revolucije, ki je potrdil imenovanje kapetana Vasca Lourenca za novega poveljnika lizbonskega vojaškega območja namesto generala De Carvalha ter ga obenem povabil v brigadnega generala, je povzročil med skrajnolevičarsko usmerjenimi vojaškimi enotami in predvsem med padalci, zelo ostro reakcijo, v okviru katere so zasedli glavni štab letalstva, tako da je bil predsednik republike general Costa Gomes prisiljen prevzeti neposredno poveljstvo vojaških enot tega področja ter proglasiti stanje pripravljenosti na vsem lizbonskem območju.

V svojem sporočilu generalni štab portugalskih oboroženih sil ostro obsoja pobudo padalcev, ki so zasedli letalsko oporišče Tancos. Generalni štab trdi, da so častniki in podčastniki, ki so vodili vojaški upor v tem oporišču, orodje v rokah ljudi, ki snujejo obširen prevratniški politični načrt ter da je današnji upor pravzaprav poskus vojaškega udara, ki ogroža dosežke revolucije in varnost prebivalcev Lizbone. Zaradi tega je načelnik generalnega štaba portugalskih sil sklenil prevzeti poveljstvo nad vojaškimi enotami lizbonskega območja ter proglasiti stanje pripravljenosti, ki sicer omejuje svobodo izražanja, shajanja in manifestiranja, je pa v korist ljudstva in revolucije.

Generalni štab poziva upornike, naj dobro premislijo in naj se prepričajo, da bi pomenilo vztrajanje pri tej pobudi podporo protirevolucionarni pustolovščini. Doslej se vlada ni poslužila sile v upanju, da bodo uporniki odnehali in odstopili od svoje pobude. Poročilo polemizira tudi z izjavo, ki so jo objavili padalci in vojaški letalstva in v katerem obsojajo »protirevolucionarni proces« v teku med oboroženimi silami in ki gre v prid stari izkoriščevalcem. Zato so uporniki izkoristili poveljnika letalstva generala Moura e Silva ter poveljnika lizbonskega letalskega območja generala Pinha Freire ter dva člana sveta revolucije, ki so ju prav tako označili za »protirevolucionarne elemente«.

Uporniki so zasedli tudi lizbonsko televizijsko postajo, ki trenutno oddaja samo revolucionarne pesmi in pa simbole ljudske oblasti. Na ekranih se je pojavil tudi kapetan Durano Clemente, ki je znan kot pristaša bivšega ministrskega predsednika Vasca Gonalvesa. Clemente je pozval delavce, naj se pridružijo upornim vojakom v obrambo televizijskih in radijskih naprav.

V Lizboni računajo, da je upornih padalcev približno 1500 in da imajo trenutno v rokah štiri letalska oporišča. Dnevnik »Diário popular« trdi, da so padalci, ki nadzorujejo letalsko oporišče Monsanto pri Lizboni, aretirali poveljnika lizbonskega letalskega območja in člana sveta revolucije generala Pinha Freire. »Repubblica« pa poroča, da so oddelki, ki so ostali zvesti osrednji oblasti premestili večino lovskih letal in letal za prevoz čet v oporišča NATO v severni Portugalski. Dnevnik obsoja »čistni reakcionarni manever« ter dodaja, da so nekateri padalski častniki zapustili svoje oddelke, da bi ustanovili vladno represivno protirevolucionarno silo. Med zasedenimi letalskimi oporišči je tudi oporišče Montijo pri Lizboni, kjer je operativno središče portugalskega letalstva.

Položaj se je v zadnjih urah še zaostril. Radijska postaja »Radio club« ki jo nadzorujejo komunisti, je sporočila, da so oddelki diverzantskega polka iz Amadora obkrožili letalsko oporišče Monsanto, ki je v rokah upornikov ter dali upornim padalcem ultimatum. Če, da so diverzanti dali padalcem 15 minut časa, da zapustijo oporišče. Po vseh, ki so jih posredovale tiskovne agencije so padalci baje položili orožje ter zapustili oporišče.

V času ko zaključujemo redakcijo pa je prišla neuradna in nepotrjena vest, po kateri naj bi generala Ote-

Map of Portugal showing the regions of the revolution.

la Saraiwa De Carvalha aretirali. Slednji naj bi bil trenutno pripravljen na palati Belem, kjer je v teku pomembno zasedanje, ki ga vodi predsednik republike Costa Gomes. Poglejmo, kaj je sklenil svet revolucije, kar je povzročilo ta val protestov. Predvsem je potrdil kapetana, od danes generala Vasca Lourenca za poveljnika lizbonskega vojaškega območja, nakar je tudi ostro obsojal vsa »nesprejemljiva« vmešavanja pristojnih političnih sil in sindikalnih organizacij ter ne nazadnje tudi pristašev tega ali onega visokega častnika v vojaške sklepe, ki so jih sprejeli na najvišji vojaški ravni. Poleg tega obsoja sklep sveta revolucije širjenje glasov o državljanski vojni, ki samo prispevalo k ustvarjanju vzdušja negotovosti in zmešnjave v državi. Zato bo svet revolucije ostro nastopil proti vsem tistim, ki bi skušali uprizoriti vojaški upor ali državljansko vojno.

Pozno ponoči so v Lizboni odločno demantirali vest o aretaciji generala De Carvalha. Tako razdelitev je tudi v nasprotju z dolgoletno, naj bi šolski okraj imel vse vrste šol, saj bi imeli v 13. in v 12. šolskem okraju samo osnovne in nekatere srednje šole, ne pa višjih srednjih šol, ki so vse v mestu, v Trstu in v Gorici. Po predlogu deželne uprave bi bile torej slovenske šole na Trzaskem in na Gorškem vključene v 4 šolske okraje; področje, na katerem živi slovenska narodnostna skupnost, pa kar v 6 šolskih okrajih. To naj bi bil torej »korak naprej« k uveljavljanju naših pravic, k demokratizaciji šole in njenemu vključevanju v družbeno - socialno stvarnost?

Dokonačna razdelitev na šolske okraje bo določena z dekretom ministrstva za javno vzgojo, na predlog deželne uprave. Sklepom, ki jih bo deželna uprava poslala omenjenemu ministrstvu, pa bodo predložena mnenja in predlogi krajevnih uprav in perifernih šolskih organov. Zato upravičeno pričakujemo, da bodo tudi ti organi upoštevali razmere in potrebe slovenskega šolstva.

Zdaj prihaja torej odločen trenutek. Vsak si bo moral prevzeti svojo odgovornost, od deželne uprave do pokrajine in občin, od šolskih oblasti in organov do ustanov, organizacij in strank. Nujno potreben je čimbolj enoten nastop vseh sil, brez nobenega zavlačevanja.

Seja osrednjega vodstva KPI

RIM, 25. — Na sedanju stranke se je sestalo osrednje vodstvo komunistične partije, ki je po daljši razpravi izrazilo pohvalo komunističnim članom za delo, ki ga opravljajo v ožjem odboru poslanske zbornice, ki je sestavljen zakonski osnutek o splavu. Vodstvo KPI je v bistvu ugodno ocenilo vsebino zakonskega osnutka.

Seja osrednjega vodstva PSI

RIM, 25. — Osrednje vodstvo socialistične stranke je na današnji seji razpravljalo samo o vprašanju splava. Na seji so proučili vsebino zakonskega osnutka, ki ga je pripravil ožji odbor poslanske zbornice in prišli do zaključka, da nekateri členi ne ustrezajo zahtevam socialistične stranke. Zato so sklenili, da bodo v parlamentu zahtevali nekatere spremembe. Osrednje vodstvo je zavrnilo odstop poslance Fortuna iz vodstva, ki ga je danes sporočil, češ da stranka ni dovolj odločno nastopila v pogledu zakona o splavu.

RIM, 25. — Po včerajšnji stavki letalskih uslužbencev CGIL, CISL, UIL, ki je paralizirala vsa italijanska letališča, je danes podpredsednik vlade La Malfa sprejel predstavnik sindikalne federacije in z njimi proučil možnosti rešitve sindikalnega spora. Sindikalna federacija zahteva, da se vlada loti resno teza vprašanja in da ga ne zavlačuje zaradi izsiljevanja tako imenovanih avtonomnih sindikatov. Zaradi tega so sporočili, da bodo letalski uslužbenci stavkali, v najkrajšem času, še dvakrat po 24 ur, če vlada ne bo rešila spora.

DANEŠ

Ob zaključku preiskave o zlo- galski fašistični organizaciji »a- vanguardia nazionale« so rim- ski sodniki izdali 61 zapornih nalozov za prav toliko pripad- nikov te organizacije. Od teh so že izvedli 42. Vsi aretiranci so obtoženi krivtve tako imeno- vane »zakona Scelba«, ki pre- poveduje obnavljanje razpušene fašistične stranke. Tudi v Trstu so aretirali tri znane desničar- ske skrajneže.

Predlog deželne uprave o razdelitvi šolskih okrajev

Dežela ni upoštevala zahtev Slovencev po ločenem slovenskem šolskem okraju

Slovenske šole naj bi bile vključene v štiri različne šolske okraje skupno z italijanskimi šolami - Tržaška pokrajina razdeljena kot Koreja - Potreben je takojšen in enoten nastop za avtonomijo slovenske šole

Deželna uprava (odborništvo za šolstvo in kulturne dejavnosti) je na podlagi zakona št. 477/1973 in dekreta predsednika republike št. 416/1974 izdelala predlog za razdelitev ozemlja dežele Furlanije - Ju- lijske krajine na šolske okraje. Os- nutek predloga je bil poslan pokra- jinskim upravam, občinam, dežel- nemu šolskemu uradu in šolskim skrbništvom, da v skladu s čl. 9 prej omenjenega dekreta predse- dni- ka republike št. 416 pisмено spo- ročijo svoje mnenja najkasneje do 15. decembra t. l. Pokrajinski in ob- činski sveti bodo, torej morali čim- prej preučiti predlog ter izraziti svoje pripombe in predloge, ki je določen rok zelo kratek, čeprav gre za vprašanje, ki se tiče urejevanja šolstva na podlagi delegiranih odlo- kov, oziroma ustanovljanja važnega organa, ki je šolski okraj.

Če ta ugotovitev velja za vse šol- stvo v Italiji, velja še bolj za slo- vensko šolstvo, za šolo slovenske na- rodnostne skupnosti v Italiji, za manjšinsko šolo, ki je bila pod fa- šizmom prva in glavna tarča nara- njanja in ki po tridesetih letih od zma- ge nad fašizmom in nacizmom ni še enakopravna in avtonomna, ni še z zakonom popolnoma urejena in je še vedno zaprtja za slovenske o- troke v videmski pokrajini.

Kako znamo centi to osnovno kul- turno dobroto — kot je šola — smo dokazali v najhujših časih, med NOB, ko smo ponovno ustanovljali in sami vzdrževali svoje šole v brk nacističnemu okupatorju in nje- govim pomagačem, da so se naši otroci lahko speli učili v svojem ma- terinem jeziku. Tudi zaradi tega nam je naša šola še bolj pri srcu, skoraj ljubosumno gledamo nanjo kot na puncico svojega očesa in se vztrajno borimo za njen obstoj, za njeno izboljšanje, izpopolnjevanje, napredovanje ter vključevanje v na- šo stvarnost.

Z dobro mero optimizma smo vze- li na znanje delegirane odloke, kot prvi korak k boljši ureditvi in de- mokratizaciji šolstva, v pričakova- nju nadaljnjih, bolj učinkovitih u- krepev. Zato smo s takim predlo- gom deželne uprave glede terito- rialne razdelitve na šolske okraje ogorčeni. Vsekakor ga ne moremo sprejeti, ker iz njega lahko skle- pamo, da deželna uprava Furlanije- Julijske krajine, kljub posebnemu statusu in kljub največjim zagoto- vilom, ob sporazumu med Italijo in Jugoslavijo, o največji možni za- štiti narodnostnih manjšin, sploh ignorira obstoj Slovencev in njihove potrebe. V osnutku predloga ni to niti iz besedice omenjeno, niti kot kul-

turna, etnična ali zgodovinska zna- čilnost.

Ta »lapsus« ima svoj pomen in namen. Predlog deželne uprave o šolskih okrajih namreč sploh ne predvideva ustanovitve slovenskih šolskih okrajev, ali vsaj enotnega slovenskega šolskega okraja. Dežel- na uprava se je torej ravnila, kot da bi imela gluha ušesa, kot da ne bi vedela za zahteve po ustanovitvi avtonomnega slovenskega šolskega okraja, zahteve, ki so jih večkrat poudarile slovenske organizacije in ustanove, šolski sveti raznih slo- venskih kulturno - gospodarske zve- za itd., tako v resolucijah, osebnih razgovorih in po tisku. Zato ne dr- žijo nobeno opravičilo, še manj pa slepomisenje.

Kako »salomonska« je odločitev, ali predlagana razdelitev ozemlja na šolske okraje — kar se tiče slo- venskega šolstva, nam najbolj na- zorno prikazuje priloženi zemljevid. Tako je tržaška pokrajina razdelje- na na dva šolska okraja (13. in 14.) z ravno črto, (kot 38. vzporednik na Koreji). V 13., ali severozahodni šolski okraj naj bi bile vključene šole v devinsko-nabrežinski, v zgo- nski in repentabski občini ter delo- ni v tržaški občini, v 14., ali južni šolski okraj pa šole v tržaški, do- linski in miljski občini.

Goriška pokrajina je tudi razde- ljena na dva šolska okraja (XI. in XII.). Glede slovenskega šolstva pa je taka razdelitev še bolj nesmisel- na in protislovna, saj bi bila v tr- žaški šolski okraj (XII.) vključena sama doberdobska občina.

Taka razdelitev je tudi v nasprot- ju z dolgoletno, naj bi šolski okraj za- jemal vse vrste šol, saj bi imeli v 13. in v 12. šolskem okraju samo os- novne in nekatere srednje šole, ne pa višjih srednjih šol, ki so vse v mestu, v Trstu in v Gorici. Po pre- dlogu deželne uprave bi bile torej slovenske šole na Trzaskem in na Gorškem vključene v 4 šolske okra- je; področje, na katerem živi slo- venska narodnostna skupnost, pa kar v 6 šolskih okrajih. To naj bi bil torej »korak naprej« k uveljav- ljanju naših pravic, k demokratiz-aciji šole in njenemu vključevanju v družbeno - socialno stvarnost?

Dokonačna razdelitev na šolske o- kraje bo določena z dekretom min- istrstva za javno vzgojo, na predlog deželne uprave. Sklepom, ki jih bo deželna uprava poslala omenjenemu ministrstvu, pa bodo predložena mnenja in predlogi krajevnih uprav in perifernih šolskih organov. Zato upravičeno pričakujemo, da bodo tudi ti organi upoštevali razmere in potrebe slovenskega šolstva.

Zdaj prihaja torej odločen trenu- tek. Vsak si bo moral prevzeti svo- jo odgovornost, od deželne uprave do pokrajine in občin, od šolskih oblasti in organov do ustanov, organizacij in strank. Nujno potreben je čimbolj enoten nastop vseh sil, brez nobenega zavlačevanja.

Po sklepu sveta revolucije, da potrdi imenovanje kapetana Vasca Lourenca za poveljnika lizbonskega vojaškega območja, so vojaški zastražili vrsto javnih poslopij in cestnih križišč.

Ozračje na zasedanju vsedr- žavnega sveta krščanske demo- kratije se je včeraj nekoliko iz- boljšalo s kompromisom, ki je bil dosežen na ožjem sestanku med tajnikom Zaccagninijem in prvaki stranke. Dogovorili so se, da bo kongres okrog 4. marca, kar pomeni na sredi poti med zahtevam fanfanih in dorotejcev o čimprejšnjem sklicanju kongresa in stališčem tajnika, da je treba kongres najprej temeljito pripraviti in ga sklicati prihodnjem pomlad. S kompromi- som so fanfanih in dorotejci trenutno ublažili napad na Zac- cagninija, hkrati pa jim je u- spelo, da so omejili politično razpravo na zasedanju o tajni-

TRŽAŠKI DNEVNIK

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SLOVENSKE KULTURNO-GOSPODARSKE ZVEZE

SKGZ PONOVO POUČENJE NUDNOST
LOČENEGA SLOVENSKEGA ŠOLSKEGA OKRAJA

13. decembra seja Glavnega odbora, posvečena slovenskim gospodarskim vprašanjem - Priprave za proslave 100-letnice Cankarjevega rojstva - Za čimprejšnjo uvedbo slovenskih oddaj na TV Koper

Ob vesti, ki je prišla med samo sejo izvršnega odbora Slovenske kulturno - gospodarske zveze v ponedeljek zvečer, da je ena izmed slovenskih občin prejela od države upravnega pismeno sporočilo (takrat se še ni vedelo, da so enako sporočilo prejeli vse občinske uprave), da je država razdelila šolske okraje po teritorialnem principu, po katerem so slovenske šole vključene v okraje, ki so skupni za italijanske in slovenske šole in ob dejstvu, da želimo predlog ne predvidevati ustanovitve samostojnega šolskega okraja za slovenske šole, za katerega so zavzeli vsi izvoljeni šolski svetovi slovenskih šol, slovenske kulturne in prosvetne, manjšinske in politične organizacije, je izvršni odbor ponovno potrdil svoje že znano načelo, da morajo biti slovenske šole v državi Furlaniji - Julijski krajini združene v samostojnem okraju. Nasprotovanje tej zahtevi predstavlja omoževanje stališč najbolj prizadetih in avtoritativno odločanje o temeljnem in življenjsko bistvenem vprašanju, kakšno predstavlja šola za vsak narod in narodnostno skupnost.

Izvršni odbor je nato sklenil, da bo prihodnja seja glavnega odbora v soboto, 13. decembra t.l., in da bo v celoti posvečena gospodarskim vprašanjem. Namen, da bi na eni od sej Glavnega odbora govorili o splošnem gospodarskem položaju Slovencev in Italij, o mestu slovenskega gospodarstva v delni stvarnosti danes in o njegovih perspektivah, je bil že od prej, najpogostejši sporazum o pospeševanju gospodarskega in tehničnega sodelovanja med sosednjimi državama in zlasti še protokol o ustanovitvi zveze na Krasu, pa so temu vprašanju dali še večjo aktualnost in mu tudi odprli nove dimenzije in možnosti. Obenem naj bi ta razprava služila tudi kot priprava na gospodarsko konferenco, ki jo pripravljajo pokrajina s sodelovanjem sindikalnih in drugih dejavnikov.

Pretežni del seje je izvršni odbor namenil izmenjavi misli o bližajoči se proslavi 100-letnice Cankarjevega rojstva. Predsednik Bora Race je odbor seznanil z ustanovitvijo osrednjega slovenskega odbora za Cankarjeve proslave v Ljubljani, v katerega sta bila po načelu enotnega slovenskega kulturnega prostora vključena tudi predsednik SKGZ iz Italije in predsednik slovenskih organizacij iz Avstrije. Ta odbor je pripravljen tematsko zasnovati proslavo, ki teži za tem, da se osebnost Ivana Cankarja osvetli ne le kot največjega slovenskega pisatelja vseh časov, marveč tudi kot marksističnega misleca in propagatorja socialistične misli. Proslave bodo po vsej Sloveniji od velikih mest do manjših krajev, od o-

srednjih političnih, kulturnih in družbenih institucij, od šol vseh stopenj do osnovnih prosvetnih in drugih organizacij. Poseben poudarek naj bi proslave dobile zlasti v krajih, kjer je Cankar živel in deloval: na Vrhniki, v zasavskih revirih, v Trstu, na Dunaju, predvsem v njegovem proletarskem predelu, osrednja proslava pa bo v Ljubljani v prvih dneh maja.

Po tej informaciji je tekla razprava o tem, kako naj 100-letnico Cankarjevega rojstva proslavimo pri nas v zamejstvu. V ta namen je bil že prvi pripravljani sestanek v okviru organizacij SKGZ, na katerem je bila izoblikovana vrsta predlogov, ki se nanašajo na prikaz Cankarja kot dramatika (SSG) s posebnim poudarkom na uprizoritvi Cankarjevih del v Trstu od leta 1907 do požiga Narodnega doma, na osvetlitvi Cankarja kot predavatelja v tržaških socialističnih krožkih (SLORI, SPZ in prosvetna društva), na razpis literarne nagrade za šolsko mladino, za sestavke o Cankarju (SPZ), na uvedbo Cankarjeve bralne značke (s sodelovanjem šol), na odkritje plošče v UL Madonina 15 (kjer je Cankar večkrat predaval), na poimenovanje ene izmed tržaških ulic po Cankarju, na ponatis Cankarjevih tržaških predavanj, na odkritje Cankarjevega dopisnega kipa v soli pri Sv. Jakobu, ki nosi njegovo ime, na obisk krajev v Sloveniji, ki so povezani s Cankarjem in njegovim delovanjem, itd.

Govor je bil tudi o osrednji zamejski proslavi z izrecno poudarkom željo, da bi ta proslava morala biti skupna kot dogovor med osrednjimi slovenskimi kulturnimi in političnimi organizacijami in ustanovami v zamejstvu. Izvršni odbor je prav tako razmišljal o tem, kako seznanimi s Cankarjem italijansko sredino in tudi v ta namen je bilo več konkretnih predlogov.

Na prihodnji seji bo izvršni odbor sklepal o ustanovitvi posebnega odbora za Cankarjeve proslave. Izvršni odbor je nato poslušal poročilo Boga Samse o dosedanjih dejavnostih televizijske agencije Alpe-Adria ter o perspektivah njenega razvoja zlasti v vidu uvedbe slovenskih TV oddaj pri postaji v Koprju. Izvršni odbor je pozitivno ocenil dosedanje delo agencije in njene oddaje, ki tako po kvantiteti kot kvaliteti zadovoljujejo, pri tem pa je izrazil željo, da bi čimprej prišlo do uvedbe oddaj tudi v slovensčini, kar je sicer že zagotovljeno, in da bi se tudi na področju Beneške Slovenije omogočilo sprejemanje slovenskih televizijskih oddaj. Koprška televizija se je z oddajami iz države Furlanije - Julijske krajine pomembno uveljavila v delni politični, gospodarskih in kulturnih

strukturah in se obogatila tudi v svoji specifični funkciji posredovalca širše manjšinske problematike. Izvršni odbor je pri tem menil, da je izredno pomembno, da je koprška TV in za utrjevanje prijateljskih odnosov in medsebojnega spoštovanja.

Izvršni odbor je nato razpravljal še o organizaciji sestankov članov izvršnega odbora s posameznimi prosvetnimi, športnimi in mladinskimi društvi, o stikih s slovenskimi koroškimi visokošolci na Dunaju, ki so pismeno izrazili to željo, ter o drugih tekočih vprašanjih. Končno je izvršni odbor obsodil nešportni izpad med košarkarskim srečanjem med Borom in Interjem, na katerem je eden od igralcev tega po-

Ob državnem prazniku
zaprti uradi
gen. konzulata SFRJ

Uradi Generalnega konzulata SFRJ Jugoslavije v Trstu bodo v dneh 29. in 30. novembra in v ponedeljek, 1. decembra 1975, zaprti zaradi državnega praznika.

ZAKLJUČENA SODNA OBRAVNAVA O «PRIMERU SAVARIN»

Popolna oprostitev prof. Basaglie
Težka obsodba dr. De Michelinija

Obsodili so ga pogojno na leto in 4 mesece zapore. Nobenih ugovorov proti novim metodam zdravljenja v tržaški psihiatrični bolnišnici

Tržaško kazensko sodišče je večer po nekaj več kot enurnem posvetovalni obsodilo psihiatra Edgara De Michelinija na leto in štiri mesece zapore ter na plačilo sodnih stroškov; kazni je pogojna brez vpisa v kazenski list. Sodnik Visali ter prisodnica D'Amato in Amadio so ga namreč spoznali za krivega nenamernega umora. Istočasno pa je sodišče oprostilo prof. Franca Basaglie kot dejavnega, s katerim ga je obremenjevala obtožnica, ne obstaja.

Tako se je zaključila sodna obravna proti psihiatru, ki sta bila obtožena sodelovanja pri nenamernem umoru zaradi površnosti in malomarnosti v zvezi z odslužitvijo iz tržaške psihiatrične bolnišnice 42-letnega Gordana Savarina, ki ga je prof. Basaglia zaupal v varstvo starem Savarinu, ki smo že večkrat povedali, v trenutku nerazodnosti 10. junija 1972 s kuhinjskim nožem ubil očeta in mater.

Vsebinska obravna se je pričela z govorom državnega pravdnika dr. Coassina, ki je ugotovil, da je bilo med zasliševanjem prevedenim domov in nejasnosti ter preveč izgovorov na običajni birokratski postopek. Naglasil je, da je bil Gordano Savarin zaupan v varstvo družini, ne da bi vodstvo psihiatrične bolnišnice s sociološko raziskavo ugotovilo, ali družina lahko skrbi za sinovo zdravje. Coassin je, tudi na osnovi uradnega psihiatričnega pregleda, opravičena v kriminalistični umobolnici v Reggio Emilii, so glasila s pravilnostjo, da je prof. Basaglia za poskusno dobo odpustil Savarina iz tržaške psihiatrične bolnišnice; očital mu je le, da ga je zaupal nepismeni materi. Ze s to izjavo je bilo jasno razvidno, da se državni tožilec ne namerava spuščati v meritorno oceno psihiatričnega sistema, ki ga je v Trstu uvedel prof. Basaglia. Nasprotno: naglasil je celo, da sta bila diagnoza in terapija prof. Basaglie popolnoma primerni za Savarinovo bolezen. Dejstvo pa je, da je Basaglia predpisal Savarinu zdravljenja, katerih zavojnost so si med seboj precej podobni in jih torej ne pomenja nobena razlika. Prav zaradi tega je po Coassinovemu mnenju prišlo do strahotnega zločina, kajti Savarin ni redno užival predpisanih zdravil in njegovo zdravstveno stanje se je hudro poslabšalo.

Kar zadeva De Michelinija je dr. žurni pravdnik poudaril, da je jasno na zdravniškem krivdu, ker se je poznal na Savarinovo zdravstveno stanje in ga ni ponovno pozval na pregled, ko se ta prvič ni pojavil predvsem zaradi tona razprave in vsebinskega bogatstva le-te v perspektivi razprave o krize, glede katerega vlada še popolna nejasnost. Morda je jasno samo to, da nazaj poti ni. Celo načelnik skupine KD Ricchetti je to priznal, ko je pozivu nekdanjim zaveznikom, naj obnovijo dosedanje koalicijske skupine, dejal, da je center za umsko zdravje je deloval na sramoten način in da je treba tej površnosti pripisati del krivde za tako strahoten zločin. Ob koncu svojega govora je zahteval obsodbo Basaglie na 10, De Michelinija pa na 8 mesecev zapore, oba z ojačevalnimi okoliščinami, ki jih predvideva zakon.

Med zagovorniki je prvi spregovoril odvetnik Padovani, ki je v obrambo De Michelinija naglasil, da ni slednji nikoli izvedel za Savarinov primer, kajti zdravstvena asistenca mu ni nikoli izročila potrebne dokumentacije. Savarin se ni javil na pregled in ga torej dr. De Michelinij sploh ni poznal. Zato je Padovani zahteval popolno oprostitev De Michelinija.

Sledil je izredno poglobljen po-

seg Basaglievega zagovornika poslanca Maluginija, ki je uveljavljal, da ni bil Savarin odpuščen iz bolnišnice na osnovi kakršnih novih razlogov psihiatrije, temveč na osnovi zakona iz leta 1904 in pravilnika iz leta 1909, ki jasnopredvidevata, da lahko vodstvo bolnišnice izroči bolnika v varstvo izključno družini. Basaglia je torej

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Tudi v našem mestu
aretacije pripadnikov
«Avanguardia nazionale»

Agenti političnega oddelka tržaške kvesture so večer dopoldne po naglo rimskega državnega pravdnika aretirali tri tržaške pripadnike fašistične organizacije «Avanguardia nazionale»: 23-letnega Rema Vierzija, 23-letnega Claudia Luina in 18-letnega Daria Lisjaka. Takoj po aretaciji so vse tri mlade fašiste prepeljali v rimski zapor Rebibbia. Obtoženi so obnavljanja fašistične stranke. V Rimu so izdali zaporni

GOSTOVANJE TEATRA STABILE IZ GENOVE

«Il fu Mattia Pascal»
z imenitnim Albertazzijem

Priredba Tullia Kezicha po istoimenskem Pirandellovem romanu - Režija L. Squarzina

V gledališču Rossetti smo sinoči prisostvovali drami «Il fu Mattia Pascal» (Pokojni Mattia Pascal), ki jo je za oder napisal dramaturg Tullio Kezich po istoimenskem romanu Luigijsa Pirandella, režiral Luigi Squarzina, uprizorilo pa gledališče Teatro Stabile iz Genove za abonma tržaškega Teatra Stabile. Reči, da je bila predstava veliko gledališko doživetje, je premalo: bila je prava orkestracija mojstrovine v vseh svojih komponentah, pri čemer je treba vsekakor začetni priporočiti Tulliu Kezichu, ki ga je po znanosti kot prirejevalca odskih del po literarnih predlogih, saj smo pred leti gledali njegovo verzijo «Genove zavest» po tekstu tržaškega pisatelja Itala Sveva. Kezich je z velikim poznavanjem zahtev odra in dramske strukture ter seveda z močno umetniško intuicijo ustvaril

dramo, v kateri se je na neki način izognil običajnemu kliseju Pirandellovih likov z dvojno eksistenco (realno in dozdano) oziroma relativnosti njegove filozofije ali filozofije relativnosti in postavil na oder določanje sicer se vedno v Pirandellovem slogu, pa vendar na drugačen način, rekli bi bolj iz perspektive kulturne analize Pirandellovega romana. Ostal je kolikor mogoče zvest besedilu, saj igralci govorijo izključno s Pirandellovim jezikom, a je razpoložljivo gradivo obdelal kot novo samostojno umetniško tvorbo, kot dramo z močno izpovedno filozofijo življenja.

Drugo komponento uspeha te predstave predstavlja Squarzinova režija, ki je v največji možni meri uje skladnost z vsebinskim značajem drame, dala uprizoritvi vizualni odsev pirandellovskega sveta in poskrbela za tekoče odvijanje dogajanja s spretno uporabo scenjskih sprememb in tudi izvenodrskega prostora v iskanju močnejšega kontakta med odrom in auditorijem.

In tretjo, po vrsti nikakor ne zadnjo, komponento za uspeh uprizoritve so prispevali igralci, v prvi vrsti seveda Giorgio Albertazzi kot Mattia Pascal v dvojni vlogi živega in dozdano mrtvega ali mrtvega in dozdano živega, v čemer je sploh bistvo dramskega dogajanja. Albertazzi je to vlogo tolmačil v velikem posturalnem umetniškem slogu, resnično jo je živel in obogatil s suvereno govorno tehniko in odsko miziko, skromno a vedno skrbno doživljal v vseh ožirih. Bil je suveren nosilec igre in tolmač osnovne poante: narediti se mrtvega s tem, da izkoristi časopisno vest o svoji smrti, misleč da bo s črtanjem svoje lastne eksistence razrešil problem življenja in odnose s svetom, ki ga obdaja. Bila je iluzija, kajti del problemov ne reši če si ali če nisi. Dve leti svoje «smrti» je Mattia Pascal preživel zaman, ali bogatejši za veliko spoznanje.

Ob Albertazziju bi bilo treba omeniti še vrsto drugih imenitnih odskih kreacij od Line Volonghi in Camilla Milijia do Omera Antonutti in drugih, ki so vsi s svojim deležem prispevali k uspehu uprizoritve.

Številno občinstvo je vse nagradilo z zasluženim aplavzom.

j. k.

PD «V. VODNIK»
DOLINA

vabi na predvajanje filma o boju čilškega ljudstva za svobodo

«VENCEREMOS»

ki bo danes, 26. novembra, ob 20.30 v društvenih prostorih.

KONEC LEVE SREDINE NA TRŽAŠKI OBČINI

Občinski svet je pozno v noči
sprejel odstop župana in odbora

Rossetti, Canciani (KPI) in Pesante (PSI) za takojšnjo rabo slovenščine v občinskem svetu

To, da je tržaški občinski svet odobril odstop Spaciničevega odbora, ki bo odsluževal zgolj redne upravne posle, pomeni samo formalno sankcijo politične krize levsredinske koalicije, vendar je včerajšnja seja občinskega sveta včasih predvsem zaradi tonov razprave in vsebinskega bogatstva le-te v perspektivi razprave o krize, glede katerega vlada še popolna nejasnost. Morda je jasno samo to, da nazaj poti ni. Celo načelnik skupine KD Ricchetti je to priznal, ko je pozivu nekdanjim zaveznikom, naj obnovijo dosedanje koalicijske skupine, dejal, da je center za umsko zdravje je deloval na sramoten način in da je treba tej površnosti pripisati del krivde za tako strahoten zločin. Ob koncu svojega govora je zahteval obsodbo Basaglie na 10, De Michelinija pa na 8 mesecev zapore, oba z ojačevalnimi okoliščinami, ki jih predvideva zakon.

Med zagovorniki je prvi spregovoril odvetnik Padovani, ki je v obrambo De Michelinija naglasil, da ni slednji nikoli izvedel za Savarinov primer, kajti zdravstvena asistenca mu ni nikoli izročila potrebne dokumentacije. Savarin se ni javil na pregled in ga torej dr. De Michelinij sploh ni poznal. Zato je Padovani zahteval popolno oprostitev De Michelinija.

Sledil je izredno poglobljen po-

V začetku seje je liberalce Varini izrazil željo, da bi tudi PLI upoštevali v okviru sočasnosti med demokratičnimi strankami, pod pogojem, da gre za vsebinsko in ne za drugo. Mislovec so spet ponovili zahtevo po predčasnih volitvah, kar je odločno zavrnil komunist Jurij Canciani (Kocjanci), ki je svoj poseg posvetil tržaškemu gospodarstvu in vprašanjem Slovencev.

S tem v zvezi je Kocjanci, čigar poseg bomo obsežneje objavili, poudaril, da je vprašanje manjšine predvsem odvisno od demokratičnosti

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Sbroglia in Smilovicheva

zanikata vsakršno zvezo
z ugrabitvijo Garonzija

Namestnik državnega pravdnika dr. Brenzi je večer zaslusal 56-letnega Romea Sbroglia in 33-letno Annamario Smilovich - Škerli, ki so ju v soboto aretirali v Trzinu, ker so pri nji našli desetstotak, ki je pripadal milijardi, ki so jo kot okupino izplačali februarja letos svoji industrijski Saveria Garonzija iz Verone. Kot smo izvedeli, sta Tržačana zanikala kakršnokoli zvezo z ugrabitvijo. Vsekar je dr. Brenzi potrdil pripor za oba in ju bo še v tem tednu ponovno zaslusal.

● Jutri zvečer ob 20. uri bo v krožku «Che Guevara» (UL Madonina 19) predavanje na temo: «Vprašanja znanstvenega raziskovanja pri preprečevanju rakavega». Govoril bo prof. R. Tomatis, predstavnik Organizacije za mednarodno zdravstvo iz Ljona. Sledila bo razprava.

PD KRAŠKI DOM
Z REPENTABRA

vabi starše na sestanek, ki bo danes, 26. novembra, ob 20. uri v občinski kopalnici v Repnu. Razpravljalo se bo o morebitni ustanovitvi otroško-mladinskega pevskega zbora.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228 124; Bazovica: tel. 226 165; Opčine: tel. 211 001; Prose: tel. 225 141; Božje polje - Zgonik: tel. 225 596; Nabrežina: tel. 200 121; Sesljan: tel. 209 197; Zavrje: tel. 213 137; Milje: tel. 271 124.

30-LETNICA OSVOBODITVE

PD TABOR IN ZVEZA PARTIZANOV
NA OPČINAH

organizirata v nedeljo, 30. t.m., ob 16.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

PROSLAVA BAZOVIŠKE BRIGADE
IN VANJO VKLJUČENEGA
RUSKEGA BATALJONA

v boju za osvoboditev Opčin.

Govoril bo tov. Bavec, avtor knjige «Bazoviška brigada». Nastopila bosta pevski zbor srednje šole «Srečko Kosovel» z Opčin in pevski zbor SPD Tabor.

STALNO SLOVENSKO
GLEDALIŠČE - TRST

Kulturni dom
30 let neprekinjenega delovanja.

STARA
GARDA

(igra v dveh dejanjih)

Prevod Borut Trekmann
Scenograf in Edvard Zajc
kostumograf Režija MARIO URŠIC

V petek, 28. novembra, ob 20.30 - premiera - IZVEN ABONMAJA
V soboto, 29. novembra, ob 20.30 - IZVEN ABONMAJA

GLASBENA MATICA
TRST

Sezona 1975-76

Tretji abonmajski koncert

danes, 26. novembra, ob 20.30

v Kulturnem domu v Trstu

TRIO LORENZ

Spored:

Haydn: Trio v G-duru

Vrabe: Preludij (krstna izvedba)

Suk: Elegija op. 23

Sostavki: Trio v e-molu

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (tel. 418-605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Gledališča

Stalno slovensko gledališče v Trstu gostuje danes ob 16. in 20. uri v KOČEVJU in jutri, 27. novembra, ob 20. uri v CRNOMLJU s predstavo Antona Leskoveca «Dva bregova».

Slovensko amatersko gledališče iz Trsta gostuje s predstavo Daria Foja «Markolfa» danes, 26. nov., ob 20.30 v BOLJUNCI in v soboto, 29. t.m., ob 20. uri v RICMANJIH.

POLITEAMA ROSSETTI

Teatro Stabile - Ob 20.30 «Prva sredi»: «Il fu Mattia Pascal», T. Kezicha po Pirandellu v izvedbi genovskega Teatra Stabile z Giorgiom Albertazzijem, Omerom Antonutti, Camillom Milijem in Lino Volonghi. Režija Luigi Squarzina.

II. abonmajski predstava. Pri osrednji blagajni, Pasaža Protti 2 (tel. 36-372 in 36-547), sprejemajo rezervacije za predstave do 2. decembra.

AUDITORIUM

Teatro Stabile - Danes ob 20.30 «Sir Todero Brontoloni» C. Goldoni. Rezervacije za predstave do 30. novembra pri osrednji blagajni v Pasaži Protti (tel. 36-372 in 36-547).

Mali oglasi

CISTILNICA «La Tristina». Ul. Zvezonovi 4 in UL Madonina 38, čisti obleke, krzna, antilope, koštrune - barvanje vseh vrst oblek, specializirana v barvanju po vzorcu. Ob sobotah zaprto.

NOVI zastopnik

RENAULT

vam na razpolago

F. ZAGARIA

Trst, Trg Sansovino 6
tel. 725-390
SERVIS IN REZERVNI DELI
Ul. Lazzaretto Vecchio 24
tel. 62853-4

Prispevki

V spomin prijateljice Fani Kerševan darujeta Franco in Slava Kosuta 5.000 lir za PD I. Cankar.

Ker se ni udeležila martinovanja, daruje P. Z. 1.000 lir za PD I. Grbec. Namesto cvetja na grob Ivana Škerla darujeta družini Prebri - Passariti 6.000 lir za TPZZ.

V počastitev spomina dr. Igorja Grudna poklanja družina dr. Draga Martelanca 10.000 lir za PD Slavko Škamperle.

V počastitev spomina drage Fani Kerševan daruje družina Micheluzzi 10.000 lir za Slovensko planinsko društvo.

V počastitev spomina gospe Edke Bloudek vd. Budal daruje družina Micheluzzi 5.000 lir za SPD.

Impero 16.30 «Moulin libero». Barvni film. Igra: Emanuele. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 «Il fiore di carne». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Abbazia 16.00 «Colinet l'alsazottene». Barvni film. Igra: Alain Delon, B. Lafont, Ottavia Piccolo in Brigitte Bardot.

Radio Danes počitek. Jutri: 16.00 «Il poliziotto è marci». Barvni film, v katerem igra Luc Merenda.

Astra 16.30 «Biancaneve e i sette nani». Barvni film. Disneyev film. Volta - Milje 16.30 «Cinque matti vanno in guerra». Barvni zabavni film.

Sempolaj, Koper, Ljubljana, 26. novembra 1975

Zapustil nas je naš dragi brat in srtic

FRANČKO SARDOČ

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 26. novembra, ob 15. uri od doma, v Sempolaju štev. 1, v cerkev in na domače pokopališče.

Zalujoči: brat Ivan z družino, svakinja Zora in nečak Rado z družino.

Sempolaj, Koper, Ljubljana, 26. novembra 1975

Zapustila nas je naša draga mama in nona

LJUDMILA KRALJ roj. KRALJ

Pogreb bo jutri, 27. novembra, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Trebbah, kjer bo ob 14. uri maša.

Zalostno vest sporočajo: mož Andrej, hči Dragica, vnukine Lidi in Renata z možema in Laura, pravunkinja Damjana ter drugi sorodniki.

Iskrečna zahvala zdravniku dr. Antoninu Ferrautu in sestri Marisi Serbotini za vso nego.

Trebbče, 26. novembra 1975

(Pogrebno podjetje Zimolo)

VČERAJ NA ZBORNICI IN PRI SGZ

Uradna predstavitev jubilejnega
xv. sejma «Alpe - Adria» na GR

Sejem bo aprila prihodnjega leta - Predstavniki Gospodarske zbornice in Gospodarskega razstavišča pri delnem odborniku Stopperju

Delegacija gospodarske zbornice in Gospodarskega razstavišča iz Ljubljane se je večer mudila na uradnem obisku v Trstu. V intenzivnem delovnem dnevu se je najprej sestala na trgovski zbornici s člani njegove vodstva, dopoldne je imela sestanek z vodstvom Slovenskega gospodarskega združenja, v večernih urah pa je delegacija sprejel delni odbor za industrijo in trgovino Nereo Stopper. Delegacija so sestavljali za Gospodarsko zbornico predsednik koordinacijskega odbora za maloobmojni promet Cerče, odgovorniki za sejemske prireditve Mižigoj, za Gospodarsko razstavišče pa pomočnik direktorja Standler in zadolžena za sejem Alpe - Adria Furlan. Gostje so tržaškemu gospodarskim krogom predvsem predstavili jubilejni 15. sejem «Alpe-Adria», ki bo prihodnjega aprila v Ljubljani. Seznanili so jih z vsemi novostmi, ki so jih za ta sejem pripravili za še večji uspeh te sejemske prireditve. V nadaljevanju razgovorov je bil govor zlasti o novem sporazumu med Italijo in Jugoslavijo, in s

Brkinski emigrant v njemu tujem Trstu

Namesto daleč v svet, se je mladi Brkin izselil v bližnji Trst - Dobil je v Tovarni strojev delo in tovariša. Ni pozabil, odkod je in kaj - Slovenska pesem v fašističnem mestu - Nacionalna in razredna zavest

Čepav se to čudno sliši, je bilo tako. Pred tolikimi leti. Kmalu po prvi svetovni vojni. Bil je mlad, čeden fant iz Mislje doma. Danes lahko pišem «Mislje», ker se več ali manj ve, kje je ta vasica. Lahko bi pisala tudi Barka, Vareje, Vatonje, Kozjane ali Tatre... V Brkinih pač. Lahko pa bi bilo tudi neke na Krasu, v Vipavi. A jaz bom pisala o emigrantu iz Brkinov.

Mislje. Sive hiše, takrat v glavnem še s slamnato streho, s črniimi zakajenimi ognjišči, s «kolonami», z «borjaci», s prašno vaško cesto, ali pa blatno, po vremenu pač.

Mlad fant se je vrnil iz Rusije. Na srečo še zdrav in mlad. A vrnil se je v revo brkinsko vas in v še bolj revo kmečko hišo, kjer ni bilo kruha za vse. Delal je po drugih kmetijah, če je bila sploh za to prilika. Zaradi tega se je nekega dne odločil za «emigracijo». Lahko bi se sel emigranta v Ameriko, za Francijo je imel celo že potni list... A srce mu ni dalo, da bi odšel tako daleč od rojstnega kraja. Odločil se je torej za «emigracijo» v Trst.

Bil je pravi pravcati emigrant, v tujem mestu, s tujim jezikom, v tujem okolju, pa čeprav le 40 kilometrov od doma.

Kakor veliko drugih je tudi njegova pošta velika, za takratne pojme orjaška tovarna «Fabbria Macchine S. Andrea» (Tovarna strojev). Ker mu je tovarna dajala skromen kos kruha, je postala del nje in on del nje. Počasi je vzljubil ogromne črne stroje, visoka dvigala, temne in prostrane tovarniške hale. Vzljubil je trdo proletarsko življenje in obenem spoznal trdi boj proletarcev. Ubogi «ščavci» ni bil dolgo «ščavci». Razvijal se je v zavednega borbenega in naprednega delavca, slovenskega proletarca. In kot on jih je bilo veliko.

Kljuboval je fašističnemu pritisku, pa čeprav ga je to kruto stalo. Prvi je ostal brez dela, ko so bili časi krizi. Doživljal je stalne policijske preiskave, tako da je moral stalno skrivati slovenske časopise in knjige. Bil je brez stanovanja, ker mu ga niso hoteli dati, saj ni imel fašistične izkaznice. S svojo družino je živel vedno kot podnajemnik, odvisen od drugih.

Najbolj srečen je bil, ko se je vrnil domov, v svojo vas, k revnim staršem. A to se je zgodilo le za kratek in težko priložen dopust, ki je trajal le 8 dni; in takrat je pomagal pri kmečkem delu. Takrat se je naučil domačega jezika, takrat je bil res doma, na svoji zemlji!

Največkrat je pešal domov, ker ni imel denarja za vlak.

Ob nedeljah so se slovenski delavci zbirali pri Sv. Jakobu, v «proletarski trdnjavi». Na trgu pred cerkvijo je bilo kot na vasi in vsak se je počutil malce doma. Govorili so slovensko, pa čeprav je bilo prepovedano in o šentjakobskih gostinlah je zahteval prelopa slovenske pesem «Oj Triglav moj dom, kako si krasan...» ali pa «Buči buči morje Adrijsko...».

In potem vojna in naša borba! Reven brkinski kmečki sin, ki se je razvil v zavednega, borbenega proletarca, je postal borec za pravice delavcev, za svobodo svojega naroda. Tovarna je postala bojišče, kjer so se Slovenci in Italijani borili ramo ob ramo. In mesto je bilo povezano z vasio in «brkinski emigrant» ni bil več tuje v Trstu. Proti istemu sovražniku so se borili vsi, emigranti s Krasa, Vipave... Vsi kot eden. Po stanovanjih revnih delavcev smo se sestajali aktivisti borci, tu so našli zavetjeste ilegali, ustanavljali smo jake, zbirali materiale, orožje, in vsak je bil pri teli ljudem doma. A vse to ni bilo brez žrtve. Sovražnik je zapiral, mučil, preganjal... Mauthausen, Dachau, Buchenwald, Ravensbrück, Au-

schwitz, Rižarna. Pojem za trpljenje, za smrt, a tudi pojem za borbenost, za junastvo! Koliko trdne zavesti, koliko iskrenega in neomajnega tovarišstva!

A bližal se je tudi konec trpljenja, bližala se je svoboda! Ko je sovražnik, kot premagana zver, zapuščaj mesto pred našimi borci, je bila tudi tovarna v nevarnosti. Sovražnik je hotel pustiti za seboj le ruševine, a delavci - borci so svojo tovarno čuvali in branili. In prav blizu svoje tovarne je brkinski delavec - aktivist padel pod rafalom nemškega mitraljeza. Padel je pri Sv. Jakobu, padel je v svoji «proletarski trdnjavi».

Mesto se je veselilo zmage. Bilo je veliko veselja, a tudi veliko solza. In prav takrat so brkinskega delavca pokopali. Bil je lep, sončni 8. maj v svobodi.

Ta skromne, preproste, bežne misli hočejo, ali vsaj bi hotele, povedati veliko več. Posvečene so brkinskemu emigrantu, a tudi vsem drugim takratnim slovenskim emigrantom v Trstu. Le da je bil brkinski delavec moj oče, zaradi tega pišem o njem.

Z njim sem nešteto prehodila pot do Mislje in vzljubila vsako stezico brkinskega kota. Najljubša nama je bila pot čez Artoiče. Od Ročica po gozdu in potem na Artoičah je najin pogled zrl daleč, do belega Snežnika, do daljnega Triglava. In vdičavala sva čist zrak in uživala ob pogledu na ljubko dolino Brezovice, na Vremšico in Vremško dolino. Vse je bilo tako lepo, tako naše! Ponos na sem bila, da sem Brkinca, da sem Slovenka in da sem hči svojega očeta!

Še kot otrok sem od njega dobivala v roke Bevkove knjige, ki jih je tako skrbno skrival pred policijo. A kaj, ko jih nisem bila v stanju brati. Govorila sem le brkinsko narečje in pisana slovensčina je bila zame tako, kakor pač za vse iz moje generacije na Primorskem, ki so se šolali v italijanskih šolah, pretežka. A kako sem svoj jezik ljubila! Oče je vili v mene ZAVEST, ponos, borbenost, vero v človeka... Njemu se moram zahvaliti, da sem premagala vse težke trenutke, ki sem jih doživela v času vojne. Borba, zapor in mučenje, koncentracijske taborišče Ravensbrück, žalost, trpljenje...

Vse kar sem napisala, bi lahko napisala marsikateri hčerka, ali pa sin slovenskega delavca v Trstu. Količina je bilo in pozna-li smo se. To so bili naši pogumi mladinci, «skojci», partizani. Skupaj smo bili v zaporu, mučeni, smrti smo bili v Vilbi Beloguardu, umrli so v taboriščih, v Rižarni, strjeni kot talci.

Sama želim posvetiti te vrstice vsem tistim delavcem, takratnim «slovenskim emigrantom» v Trstu, zavednim, borbenim in skromnim. Veliko jih ni več in tudi pozabljeni so.

V novi tovarni Grandi Motori FIAT v Dolini pri Trstu, stoji slovenska plošča s številnimi imeni padlih delavcev: Slovenci in Italijani. Napisano je med drugimi tudi ime mojega očeta. Ta plošča nisem se videla. Morda mi tudi ni do tega. Spomini naj segajo mnogo dlje, v malo brkinsko vas, na steze, ki sva jih prehodila, v skromne slovenske gostilne pri Sv. Jakobu, kjer sem še kot otrok poslušala prepovedano slovensko besedo, prelopa slovenske pesem in poslušala modre in revolucionarne besede naših delavcev, v takratno tovarno, ki sem jo obenem ljubila in sovražila, saj se mi je oče zdel tako nebojnik pod orjaškimi stroji in dvigali, bal se me zanj, da ga bodo strli... pa so ga res. Moji spomini segajo v leta naše junajske borbe za naše pravice, za svobodo in Trstu, skupaj z vsemi tistimi, ki jih danes ni več in katerim smo dolžni spoštljivo večni spomin.

Gabrijela Družina - Rajka

Jutri zvečer ob 21. uri bo na drugem programu italijanske TV oddaja z naslovom «Poezija in resničnost». V oddaji nastopata tudi Laura Gnanoli in Walter Maestosi, ki ju vidimo na sliki

RES NAGLO RAZVIJAJOČA SE DRŽAVA

Že «nesramno» bogata afriška država Gabon

V nekaj letih dosegla že 1000 dolarjev dohodka na prebivalca - Predsednik Bongo hoče ekonomijo «gabonizirati», torej izločiti tuji kapital, tuje vmešavanje

LIBREVILLE, 25. — Nekaterim afriškim deželim je dano, da se naglo razvijajo, druge pa ostajajo v bodo še dolgo ostale v bedi in zaostalosti. Odvisno je pač od tega, s čim neka dežela razpolaga. Vzemimo npr. Libijo, ki se naglo razvija na račun nafte, pa čeprav se prej dolgo ni premaknila iz mesta. Sredi Afrike, prav na ravniku, na zahodni strani celine je država Gabon. Je to dežela z 267.000 kv. km površine in zelo malo prebivalstva, le dobrega pol milijona ljudi. Do pred nekaj leti je bila to kolonija in je spadala v francosko kolonialno posest. Sedaj pa se uvršča med najbogatije države v Afriki, kajti pod bogatimi gozdovi, ki prekrivajo deželo, je že «nesramno» veliko bogastvo.

Gabon je četrta afriška država po proizvodnji nafte. V letošnjem letu je bodo nacrpal 12 milijonov in pol ton, čez leto ali dve je bodo nacrpal 15 milijonov ton. Na osnovi tega bogastva se je leto v juniju vključila v klub dežel proizvajalk nafte, namreč v organizacijo OPEC. Gabon je po proizvodnji mangana tretja država na svetu. Sedaj ga spravi v promet dva milijona ton na leto, toda brz ko bo dokončana druga železniška proga, ki je sedaj v gradnji, bo Gabon izvozil 4 milijone ton mangana. Gabon je najbogatija država v Afriki glede urana. V rudniku urana Franceville ga na leto nakopljejo 700 ton.

V kraju Belinga so velikanske zaloge železne rude. Kaže da je to največji zadeni rudnik v Afriki. Brž ko bo prispela do sem železnica, ki je v gradnji, bo to nov vir bogastva. Gabon razpolaga tudi s precejšnjimi vodnimi silami, ki bi dale tudi 40 milijard kWh elektrike na leto.

Z naštevanjem raznih dragocenih in zato iskanih surovin ter raznih bogastev bi lahko nadaljevali, vendar menimo, da smo že z

gornjim nakazali bogastvo te afriške države, ki se je začela naglo industrializirati. Tako gradijo se tudi tovarne celuloze, ki bo prva tovarna papirja na svetu, ki ji ne bo treba dovažati surovin od druge, ker ima vse surovine doma. Na račun tega bogastva se bogastvo te afriške države naglo večja tako, da je vrednost narodnega dohodka dosegla že raven 1000 dolarjev na prebivalca in je zato Gabon na tretjem mestu v Afriki, takoj za Južnoafriko, unijo ter Libijo.

Kako naglo se večja bogastvo dežele, dokazuje tudi dejstvo, da se državni proračun iz enega leta v drugo povečal za 300 odstotkov in bo dosegel letos že 450 milijard lir, prihodnje leto bo dosegel 600 milijard, medtem ko je v lanskem letu znašal 150 milijard lir.

Predsednik Gabona Omar Bongo hoče vso industrijsko in eko-

SODNI SPOR, KI GA ZARES NI BILO TREBA

Inž. Wiesenthal toži Kreiskega?

Bo do sodne obravnave zares prišlo? - Kreisky grozi s pričami, ki da bodo dokazale, da je bil «lovec na nacistične» nacistični agent

DUNAJ, 25. — Avstrijski kancler Kreisky je najvil senzacija: na morebitni sodni razpravi med njim in načelnikom judovskega dokumentacijskega središča na Dunaju Wiesenthalom bi se kot prič mogli pojaviti tudi — bivši nacisti.

Ta nenavadni podatki, ta napoved, da bi namreč nekdanji nacisti mogli pričati proti dolgoletnemu lovcu na nacistične inž. Wiesenthalu, ki ga je avstrijski kancler nedavno označil kot nacističnega «agenta», je avstrijski kancler dal v izjavi dunajskemu listu «Kurier».

Ing. Wiesenthal, ki že ves čas po vojni zbira podatke o nacistih in jih lovi po svetu in ki je hkrati pred nedavnim sodeloval pri «sodišču» «Saharov», ko so sovjetski begunci «sodili» Socialistični zvezi, je nedavno najvil tožbo proti dr. Kreiskemu zaradi «žalosti», ker je kancler v zvezi z resnimi odkritji šefa judovskega dokumentacijskega centra o esesovski preteklosti predsednika avstrijske desničarske stranke Friedricha Petra uporabil izraz «mafija».

«Mafija» kancler Kreisky se je neprimerno ostra izrazil proti temu odkritju, po katerih naj bi bil Friedrich Peter pripadnik «esesovske brigade» in v letih 1941 in 1942 sodeloval pri boju civilnega prebivalstva v zadnjem vzhodnega bojišča. Dr. Kreisky je v zvezi s tem rekel, da ta odkritja niso usmerjena proti Peteru, pač pa proti njemu samemu. V Avstriji je pred nedavnimi parlamentarnimi volitvami bil govor o možni koaliciji med socialistično in desničarsko stranko, ki jo vodi Friedrich Peter. Kreisky pa je predsednik socialistične stranke.

V najnovejši izjavi je kancler Kreisky poudaril, da inž. Wiesenthal ves čas deluje proti njemu in da se načelnik judovskega dokumentacijskega centra, odkar je on kancler, trudi, da prikaže Avstrijo kot «edino antisemitsko deželo v Evropi». Inž. Wiesenthal sedaj izsiljuje «zasebno pravdo», pravi Kreisky in je zato skrajni čas, da se s tem preneha.

Kreisky poudarja, da si najvlastno sodno razpravo želi. Poudarja, da bi se v tem primeru odrekli poslanski imuniteti. Najvlastni «veliki proces», poudarja, da ljudje se bodo čutili, kakšne priče se bodo pojavile pred sodiščem. Hkrati dodaja, da od Wiesenthala oziroma od njegovega pravnega zastopnika se ni dobil nobenega uradnega akta, da ga namerava prijaviti sodni.

V izjavi avstrijskemu tisku je kancler Kreisky ponovno uporabil izraz «mafija metoda», opozoril je Wiesenthalovi moralni avtoriteti, da bi sodil o drugih in poudaril, da je njegovo prikazovanje Avstrije kot pribežališča vojnih zločincev, «deželi škodljivo».

Inž. Wiesenthal je medtem izjavil, da zaradi obtožbe, da je bil v času nacizma agent, sedaj svojo tožbo proti kanclerju še razširja.

V Avstriji se javno mnenje deli na dva dela. Eni so za, drugi proti temu zares nenavadnemu sporu. Vodi jo ostra razprava, kdo nima prav in kdo bi morebitno tožbo dobil. Mnogi se tudi vprašujejo, kaj bi takšna sodna obravnava v slovenskem pomenila. Še več, vprašujejo se, ali bi takšen ali drugačen izid razprave koristil Kreiskemu ali Wiesenthalu, nacistom ali komu drugemu.

Značilno je, da je «nerodni» predstavnik organizacije «Kameradschaftsbund», drugi predstavnik organizacije, ki zbira - pretežno pripadnike bivše Hitlerjeve vojske, na tiskovni konferenci izjavil, da bi bilo treba inž. Wiesenthala izgnati iz Avstrije. «Prižade se čutijo še posebej bivši esesovci, ki se čutijo, da bi jim ta razprava mogla hudo škodovati. Negosredno prizadevi Friedrich Peter pa je ob prvi obtožbi najprej dvignil glas nato pa je obmolnil in še molči...».

Dunajska revija «Profil», ki prav sedaj objavlja podoben Wiesenthalov življenjski opis, je prikazala tudi nekatere scene, po katerih bi dr. Kreisky ne imel velikih možnosti, da dokáže svoje obtožbe. Časopis prinaša izjave nekaterih priči, ki govorijo o Wiesenthalu kot bivšemu jetniku nacističnega taborišča na Poljskem, kjer mu je bilo dodeljeno sicer lažje delo, vendar pa je bil ves čas pod strogim nadzorom. Publikacija navaja tudi pričanja o nadaljnjih Wiesenthalovih premikih, toda le po taboriščih vse do Mauthausa.

Neka ključna priča pravi, da so obtožbe, da naj bi inž. Wiesenthal sodelave gestapa — «smesne», javni tožilec v ZR Nemčiji, zastopnik obtožnice na procesu proti nacistom, ko je bil inž. Wiesenthal navzoč kot priča — seveda kot bivši jetnik nacističnega taborišča — podkpano o sodelovanju z gestapom označuje kot — «podlost».

Dunajska revija «Profil» javlja, da Wiesenthal že ne more odgovoriti na zahteve uredništva z vsega sveta, ki ga prosijo za ustrezne izjave in pravi, da je primer spora med njim in Kreiskym postal «senzacija» mednarodnega obsega.

Večina uredništva se sprašuje, kako je kancler dr. Kreisky mogel dati takšne izjave. Večina ljudi doma v Avstriji in v svetu, pa zanima vprašanje, ali se bo zares na Dunaju vršil ta senzacionalni proces, ki bi glede na vpleteno ljudi mogel vzbuditi precej zanimanja in razburjenja. Tretji predsednik avstrijskega parlamenta socialist - Probst meni, da je spor, o katerem se govori, povsem odveč in da ene bo prispeval k ugledu Avstrije v svetu.

Z. A.

RADIO VIZIJA

SREDA, 26. NOVEMBRA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 12.30 Poljudna znanost: V pričakovanju otroka
- 12.55 PIAZZA DEL CAMPO Dokumentarec je posvečen enemu najlepših trgov v Italiji, ki je Piazza del Campo v Sieni. Strokovnjaki menijo, da je to umetniško najbolj popoln trg v Italiji
- 13.25 Vremenska slika
- 13.30 DNEVNIK in Dances v parlamentu
- 17.00 DNEVNIK
- 17.15 Program za najmlajše: Uoki toki
- 17.30 Poljski film: Čarovnica
- 17.45 Program za mladino: Vaba
- 18.00 Ruff in Reddy v zabavišču
- 18.20 Narodi in kraji: Tajnosti preseljevanja narodov
- 18.45 Poljudna znanost: ITALIJANSKO PODEZELJE Italijanske kronike, Kronike dela in ekonomije, DNEVNIK
- 20.00 Po trideset letih — SPOMINJAM SE...
- 20.40 HITLER V PARIZU Program, ki ga je Enzo Biagi pripravil s pomočjo Franca Campigotta, skuša obnoviti nekaj najbolj dramatičnih dogodkov iz druge svetovne vojne in sicer na osnovi spominov ljudi, ki so tem dogodkom prisostvovali. Gre za spomine zaveznikov po veljnikov, pa tudi visokih častnikov nacistične vojske, gre za spomine preprostih vojakov in civilstov. Naval nacistične vojske sredi junija 1940 na Francijo bodo občutili pisatelj Vercors, politik Mendes-France, Mechain, ki je bil Petainov minister, znana čimkarka Françoise Giroud in drugi
- 21.45 Sportna sredi — Kronike iz Italije in iz tujine
- 22.45 DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 18.45 ŠPORTNI DNEVNIK
- 19.00 Sim Salabim Oddajo vodi znani rokohitrec Silvan, ki mu pomagajo še Evelyn Hanack, Pietro de Vico in Gigi Reder. V programu bodo sodelovali grupa Manetti, skupina Rovaky, pa tudi Paola Musiani, Ombretta Colli in Isabella Biagini
- 20.00 VECERNI KONCERT Rimski kvartet bo izvajal Gabriela Faureja Kvartet opus 15
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 Družbena zavzetost v filmu: LE MANI SULLA CITTA' Film je režiral Francesco Rosi in igrajo v njem Rod Steiger, Salvo Randone, Guido Alberti, Carlo Fermariello in drugi. V Neaplju je Eduardo Nottola občinski svetnik, ki je bil izvoljen na neki desničarski listi. Po poklicu je gradbenik in je prijavljen sodišču zaradi tega, ker se je zrušila neka zgradba, ki jo je on gradil, in pokopala stanovanca. Preiskava ne odkrije nič konkretnega, vendar se s tem Nottola hudo kompromitira pred javnostjo, tako da ga tovariši iz stranke prosijo, naj bi odstopil. Nottola pristane, vendar potegne s seboj v neko sredinsko stranko še štiri druge svetovalce. S tem na se zruši dotedanja desničarska uprava mesta. Toda politično sovraštvo «zadanih» kaj kmalu splahne, ko lahko sodelujejo pri gradnji velikega kompleksa in tako Nottola, ki mu pomagajo novi pa tudi stari politični sodelavci pride ponovno v vodstvo občinske uprave...

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.10, 11.00 TV Šola: Od bombaža do tkanine, Dan republike, Opereta, R. Bošković, Začetek delovanja TV postaje v Prištini, neposreden prenos
- 10.00 Klovns Ferdinand in zima
- 17.20 Obzornik
- 17.50 Mladi za mlade, pripravila TV Sarajevo
- 18.40 Po sleden napredka V prvem filmskem prispevku oddaje Po sleden napredka bomo videli steklarne v Rogški Slatini, ki s svojimi izdelki slovi po vsem svetu. Namen današnje oddaje je prikazati delo v tovarni od trenutka, ko izdelki zapustijo polimni stroji, kajti tu se pravzaprav začne boj proti onesnaženju okolja. Kako je te težave rešila steklarne v Rogški Slatini, bo pokazal film, ki bo tudi nakazal, kako si strokovnjaki steklarne in fakultete za naravoslovje in tehnologijo prizadevajo, da bi odpadne snovi spremenili v nove surovine. Nadaljnji prispevek je prispevek o beljakovini modrasovega stropa, ki ga je pripravil biokemični oddelk inštituta Jožef Stefan. Od raziskav bioloških aktivnih beljakovin iz stropa v čistem stanju si obetajo razjasnitve njihovega delovanja na organizem. Obetajo pa si tudi koristi predvsem v zdravilstvu. V oddaji bo govor o tehnologiji pridobivanja železa
- 19.10 Risanka
- 19.30 DNEVNIK
- 19.40 Oddaja TV Novi Sad OB ZACETKU DELOVANJA NOVE POSTAJE, ki bo oddajala kar v petih jezikih narodov in narodnosti, ki živijo v Vojvodini
- 21.00 Film tedna: PTIČI IN PTIČKI Gre za znani Pasolinijev film iz leta 1966 z naslovom «Uccellacci e uccellini», v katerem igra glavno vlogo Totò
- 22.35 DNEVNIK
- 22.50 Posnetek nogometne tekme

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 19.55 Otroški kotiček, Risanka
- 20.15 DNEVNIK
- 20.30 Nogometna tekma: Osmina pokala UEFA

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Porocila: 7.15 Jutranja glasba; 11.40 Radijska šola; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Radijska šola; 18.50 Koncert; 19.10 Družinski obzornik; 19.30 Pop in folk glasba; 20.00 Sport; 20.35 Simfonični koncert; 21.50 Filmska glasba.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Porocila: 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 8.35 Operni zbori in baleti; 9.00 Folklorna glasba; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Priljubljene nojme; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Notranje politične aktualnosti; 14.10 Plošče; 14.45 Ansambel «La vera Romagna»; 15.30 Zborovski petje; 15.45 znanstvena oddaja; 16.45 Poveške s festivala «Vesela jesen 75»; 17.00 Po samopravni poti; 17.10 Gोजени glasbene šole Ilirska Bistrica; 18.00 Progressiva glasba; 18.35 Iz priljubljenih oper; 19.00 Prenos RL; 19.30 Pisana glasba; 20.00 Zborovska glasba; 21.00 Literarna oddaja.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Porocila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30

Jutranje popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.10 Posebna reportaža; 11.00 Vesel glasbeni spored; 11.30 Drugi zvok; 12.10 Četrty program; 14.05 Nedej satire; 15.30 Plošče za mladino; 16.30 Program za najmlajše; 17.05 Nadaljevanje; 17.35 Komorna in operna glasba; 19.30 Najbolj popularna plošča; 20.20 Ponovno na sporedu z Mino; 21.15 Radijski oder.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 19.00 Porocila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Nenadeni pogovori; 9.25 Madinski zbor RTV Ljubljana; 9.40 Samoupravljanje s temelji marksizma; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Urednikov dnevnik; 12.10 Opoldanski koncert; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočamo vam...; 15.45 «Loto-vrtljak»; 16.45 Naš podlistek — M. Vidmar; Spomini; 17.00 Aktualnosti; 17.20 Komorni zbor RTV; 18.05 Po poteh odločanja; 18.35 Instrumenti v ritmu; 19.40 Ljubljanski jazz ansambel; 19.40 Lahko noch, otroci!; 20.00 Zvoki in melodije; 20.45 Kulturni globus; 21.00 Koncert iz našega studia; 22.20 S festivalov jazz; 23.05 Panorama sodobne albanse poezije; 23.15 Revija Jug. pevcev.

Veliko delo Vatroslava Mimice film «Kmečki upor» predvajajo

Pred dnevi so v prepolni koncertni dvorani «Vatroslav Lisinski» v Zagrebu ob navzočnosti najvišjih predstavnikov družbenega in političnega življenja Hrvaške prvič predvajali film «Kmečki upor 1573», torej film, o katerem smo že poročali, ko smo pisali o 400-letnici velikega kmečkega punta, ki ga je vodil Matija Gubec in ki je zajel del severne Hrvaške in del Slovenije. Film je napravil Vatroslav Mimica, predvajali pa so ga v počastitev 35. obletnice pete pokrajinske konference KPJ ter 30. obletnice osvoboditve.

Po predstavi je številno občinstvo, ki je napolnilo veliko dvorano, z aplavzi nagradilo avtorje filma in umetnike, ki so igrali glavne vloge. Navzoči so bili režiser filma Vatroslav Mimica, direktor kame-re Branko Blažina, avtor glasbene opreme Alfij Kabiljo, nadalje Matija Gubec — Fabjan Sovagovič ter nosilci drugih vlog, kot so Bata Živojinović, Pavle Gusišić, Serdža Mimica, Franjo Majetič, Zdenka Heršak, Marina Nemec, Ljodca Rozman, Djuro Utješinović itd., itd. Film «Kmečki upor» je deti-

film, ki ga je režiral Vatroslav Mimica, ki se je bil prej dolgo let ukvarjal z risanim filmom in spada v ožjo vrsto tistih umetnikov, ki so postavili na noge tako imenovano zagrebško školo risanege filma, ki si je utrl pot v širši svet. To da «Kmečki upor» je pri vsem bogatem dosežanju delu Vatroslava Mimice njegovo največje delo in najdražji film ter največji hrvaški kinematograf. Snemali so ga v Sloveniji in na Hrvaškem, in sicer v krajih Veliki tabor, Bizelj-ska vas, Komin, pa tudi v gradu Trakošćan in drugod. Da gre za veliko filmsko delo, nam izpričujeta tudi naslednja dva podatka: film je igralo v glavnih in pomembnih vlogah malo manj kot 200 umetnikov, sodelovalo pa kar 16 tisoč stativov.

Film so snemali v proslavo 400-letnice kmečkega punta, vendar so se pripravile razpotejale, da so mogli začeti s snemanjem pred enim letom, namreč točno 18. novembra lani. In čeprav vremenske razmere niso bile snemanju naklo-

njene, je Vatroslavu Mimici in njegovim sodelavcem uspelo posneti vse zunanje kadre v predvidenem roku.

Film traja 2 uri in 40 minut, to se pravi, da je film dolg, Od 21. novembra film prikazujejo že v petih zagrebških kinematografih, v kratkem pa ga bodo dali na ogled tudi v premierskih kinematografih v ostalih glavnih mestih po Jugoslaviji. Tako zatirujejo v krogih «Jadrana-filma» in «Croatia-filma» torej v vodstvu družb, ki sta film izdelali.

Jezik, ki je v rabi v filmu, je kajkavska hrvaščina, režiser filma in pisec scenarija Vatroslav Mimica je skušal, ob pomoči strokovnih svetovalcev, ohraniti duha dobe, ko je prišlo do kmečkega upora na Hrvaškem in v Sloveniji, to se pravi duha, ki je vladal na teh področjih v drugi polovici 16. stoletja. Vatroslav Mimica pa se je hkrati potrudil, da naj bo oзраče, vlada v filmu kar se da razumljivo vsem krogom, vsem gledalcem v Jugoslaviji. Kljub temu pa film nosi slovenske, makedonske in albanke podnaslove, kar bo omogo-

čilo gledalcem iz teh republik bolje slediti dogajanjem na platnu. Posebno velja to za albanske narodnost na Kosovu.

Kakor poročajo producenti, bo se pravi, da je film dober. Od 21. novembra film prikazujejo že v petih zagrebških kinematografih, v kratkem pa ga bodo dali na ogled tudi v premierskih kinematografih v ostalih glavnih mestih po Jugoslaviji. Tako zatirujejo v krogih «Jadrana-filma» in «Croatia-filma» torej v vodstvu družb, ki sta film izdelali.

Jezik, ki je v rabi v filmu, je kajkavska hrvaščina, režiser filma in pisec scenarija Vatroslav Mimica je skušal, ob pomoči strokovnih svetovalcev, ohraniti duha dobe,

KOŠARKA

PRVENSTVA ZA EP

Forst iz Cantuja že na dobri poti

GEAS in Voždovac sta praktično že napredovala

Danes in jutri bodo na sporedu povratna srečanja osmine finala dveh pomembnejših evropskih pokalov.

Pokal prvakov

Forst iz Cantuja je že v prvem srečanju v gosteh zanesljivo premagal luksemburško ekipo Dudelange s 97:76. Italijanski državni prvaki bi morali torej brez problemov premostiti še jutrišnje oviro in se tako kvalificirati v četrtfinale. Varovanci trenerja Taurisana so namreč v zelo dobri formi, kot smo se lahko prepričali v nedeljo, ko smo po TV gledali prvenstveno tekmo Mobilquattro - Forst. Zmagal je seveda Forst, Marzorati pa je bil zares odličan.

OSMINA FINALA

Pari jutrišnjega kola z izidi prvih tekem: FORST CANTU (Italija) - Dudelange (Luksemburg) 97:76; Dukla Olomouc (ČSSR) - Lugano (Švica) 73:91; Akademik Sofia (Bolgarija) - MTV Giessen (ZRN) 75:89; Sefra Dunaj (Avstrija) - Rzeszow (Poljska) 88:83; Stockholm (Švedska) - Panathinaikos (Grčija) 78:96.

Mobilquattro (Italija), Zadar (Jugoslavija), Villeneuve (Francija), Malines (Belgija) in Maccabi (Izrael) so že kvalificirani v četrtfinale.

Pokal pokalnih prvakov

Italijansko košarko zastopa v tem pokalu milanski Cinzano, ki je letos v prvenstvu razočaral na levi črti. Cinzano je celo v prvem srečanju izgubil s skromno peterko Solna iz Stockholma.

OSMINA FINALA

Pari današnjega kola z izidi prvih tekem: CINZANO MILAN (Italija) - Solna Stockholm (Švedska) 65:71; Tours (Francija) - Tirana (Albanija) 80:83; Sutton (Anglija) - Istanbul (Turčija) 77:91; Estudantes (Španija) - Helsinki (Finska) 90:80; Slavija (ČSSR) - Hagen (ZRN) 75:84; Dunaj (Avstrija) - Olympiakos (Grčija) 49:77.

Crvena zvezda iz Beograda in CSKA iz Sofije sta že uvrščeni v četrtfinale.

Pokal prvakinj

Italijanski zastopnik Geas in jugoslovanski Voždovac sta se praktično že kvalificirala v četrtfinale tega tekmovanja.

Italijanke so namreč že v gosteh zanesljivo premagale izraelsko ekipo Hapoel, Voždovac je na Dunaju tesno premagal domačinke.

OSMINA FINALA

Pari jutrišnjega kola z izidi prvih tekem: GEAS SESTO SAN GIOVANNI (Italija) - Hapoel Tel Aviv (Izrael) 59:42; VOŽDOVAC BEOGRAD (Jugoslavija) - Dunaj (Avstrija) 73:71; Wisla (Poljska) - Nokia (Nizozemska) 116:54; Barcelona (Španija) - Düsseldorf (ZRN) 52:38; Logis (Belgija) - Ankara (Turčija) 54:60.

Sparta iz Prage, Clermont (Francija) in Akademik iz Sofije so že kvalificirani v četrtfinale.

Tudi ta slika priča o velikem uspehu Adrinega sobotnega krosa za nižješolce v Lonjerju

Pokal L. Ronchetti

Medtem ko je Pagnossin iz Trevi- sa že praktično kvalificiran v četrtfinale, pa čaka Zagrebčanke v Sofiji težka naloga. Industromontaža je namreč v prvem srečanju premagala Bolgarke le s 13 točkami razlike. Bo to zadostovalo?

OSMINA FINALA

Pari današnjega kola z izidi prvih tekem:

PAGNOSSIN TREVISO (Italija) - Vigo (Španija) 44:34; Aalst (Belgija) - Düsseldorf (ZRN) 51:49; Mataro (Španija) - Bejerland (Švedska) 67:79; Slavija Sofia (Bolgarija) - INDUSTROMONTAŽA ZAGREB (Jugoslavija) 58:71; Creff (Španija) - Lyon (Francija) 42:37; Montois (Francija) - Mersch (Luksemburg) 75:71; Gand (Belgija) - Hispano Barcelona (Španija) 34:46.

Spartak Sofia (Bolgarija), Maritza Plovdiv (Bolgarija), Montceau Les Mines (Francija), Slavija Praga (ČSSR) in Maccabi Tel Aviv (Izrael) so že v četrtfinalu.

V košarkarskem prvenstvu 'opmlad' je Bor premagal Flaminio z 12 točkami naskoka. K zmagi 'plavih' je precej doprinesel tudi Rado Rado (na sliki v skoku na žogo), ki je sam dosegel 13 točk

NOGOMET

POKAL UEFA

Italijo zastopata le Milan in Roma

Jugoslavija brez zastopstva v tem pokalu

V evropskih pokalnih prvenstvih sta Italija in Jugoslavija doslej doživeli pravo katastrofo. V evropskem merilu ima Jugoslavija le enega zastopnika (Hajduk v pokalu prvakov), Italija pa dva (Roma in Milan v pokalu UEFA).

Dokaj skromen obračun, ki pa zgovorno kaže, da je klubska nogometna politika v obeh državah zgrešena.

POKAL UEFA

Letošnja evropska nogometna sezona poteka v znaku prepoveda sovjetskega nogometa. Dinamo Kijev je osvojil 'super evropski pokal', s tem da je kar dvakrat premagal Bayern München (v gosteh 2:1, doma pa 2:0).

Sovjeti imajo tudi v pokalu UEFA dva zastopnika, in sicer obe ekipe iz Moskve: Spartak in Torpedo.

Spartak bo danes igral v gosteh proti Milanu. Spartak je letos osvojil deseto mesto v sovjetskem prvenstvu. Spartak pa gotovo ima poredno največ navijačev v SZ zaradi svoje dopadljive in iznajdljive igre. Moštvo je izredno mlado (Spartak je letnik 1956, Mijanjev 1954, Kakarjev 1954, Sidorov 1956, Kadujev 1956) in zato perspektivno.

Končni skupni obračun je za Krasove predstavnice res odlični. Osvojile so prvo, tretje, četrto, peto in sedmo mesto.

b.s.

NOGOMET

V PRIJATELJSKEM SREČANJU

Koper v 2. polčasu premagal ŠK Kras

Koper — Kras 6:3 (2:2)

KOPER: Razman, Leban, Pata- rič, Pobega, Filipović, Pavletić, U- grin, Krivičič, Kodarin, Hujnik, Ka- pun. Igrali so še Ivancič, Favento, Pečar, Umer, Sirk, Stepančič, Per- tič.

KRAS: Purič, Klavdij Černjava, Štoka, Trampuz, Zuzič, Verša, Lju-

kamne in križe, strlo napise, ki vpijejo o minljivosti življenja in oznanjajo smrt.

Arsakidze je pogledal na Svetichovi in lahkotno stekel na grič.

In tako smo se tudi mi, zdaj že sredi razkošne pomladi, pogladi Mchete naprej ob Aravi po vojaškogruzinski poti, ki je, zagotovo ena najlepših na svetu, proti svojemu cilju, zabeleženem v našem programu, proti Pasa- sanauriju, oddaljenem kakih osmestdeset kilometrov dalje od Mchete, visoko na pobočjih večno zasneženega Kav- kaza.

Nenehno nam je ob vojaškogruzinski poti, cesti, po kateri je nekoč Rusija prišla sem čez divji in do takrat neprehodni Kavkaz, tekla nasproti bistra, penca, divja, lepa in sinja Arava, ki me je tako spominjala na našo Sočo, saj je prihajala iz neder visokih gor, napajala pa so jo in jo še večni snegovi na pet tisočakov visokih vršočah in deviški ledeniki, ki leže kot ogromni briljanti na skalah Prometejevega Kavkaza.

Spet sem naprosil podžupana Gabrijela, naj nadaljuje s svojim ekskurzom v zgodovino Gruzije. In Gabrijel je nadaljeval:

«Sredi sedmega stoletja so se na ozemlju Gruzije pojavili še novi osvajalci — Arabci. Ko so ob koncu sedmega stoletja zavzeli vse gruzinske dežele, so jim naložili davek in vojaško obveznost. Vstaje ljudstva proti za- sužnjevalcem so kruto zatirali. Arabski vojskovodja Mur- van Gluhi je v letih 736 do 738 porušil mnogo mest in trdnjav, čez stoletje pa je drugi vojaški voditelj Buga Turek požgal Tbilisi in iztrebil kakih petdeset tisoč nje- govih prebivalcev. Boj z Arabci je postal še bolj zaple- ten zaradi vpadov Tatarov.

Med dolgotrajnim bojem z Arabci in prav tako za- voljo upadanja moči arabskega kalifata so bili zavojevalci

NOGOMET

V MLADINSKEM PRVENSTVU

Moštvo Vesne že sedem nedelj ni utrpelo nobenega neuspeha

Tudi Primorec in Breg sta v nedeljo zmagala - Union iztrgal remi Sonciniju

Vesna — Muggesana 3:1 (3:0)

VESNA: Eva I. Švab, Slatič, Ko- šuta, Zucca II, Eva II (Sosič), Po- tleca, Pipan, Russignan, Zucca I, Guštin.

MUGGESANA: Barnaba, Geromel- la, Sabadin, Dana, Dardi, Rupini, Branca, Zornada, Cossutto, Barini, Cini.

STRELCI: Russignan (2) in Gu- štin za Vesno, Cossutto za Mugge- sano.

KOTI: 4:6.

GLEDALCEV: 60.

V nedeljo je Vesna prikazala do- bro organizirano igranje in je s tremi zadetki premagala solidne Miljane. V p.p. je Vesna organizirano napada- la in prišla kmalu v vodstvo z ostrim strelom Russignana, ki je bil skupaj z branilecem Svabom najbolj- ši mož na igrišču. Kmalu so »plavi« podvojili s Potlecovo podajo. V zad- nih minutah polčasa je Russignan tretjič zatresel mrežo z lepim za-

detkom z glavo.

V d.p. so Križani pokazali bolj o- brambno igranje s hitrimi protinapa- di. Gostje so prišli do zadetka v prvih minutah d.p. zaradi nespo- razuma Križanov v obrambi.

Dobro se je izkazal zucca I. in je znatno pripomogel sredini igr- šča. Omeniti je treba, da so Kri- žani zadeli vratnico in niso izko- ristili marsikatero ugodne prilo- žnosti.

Vsekakor mladinci Vesne dobro napredujejo, saj niso utrpeli pora- za že sedem nedelj in ekipa ima ve- like možnosti, da se uvrsti v finale prvenstva.

P. K.

San Sergio — Primorec 1:2 (0:0)

POLISPORTIVA S. SERGIO: Ci- pressi, Marinelli, Di Monte, Paris, Pagnut, Maraschini, Barikjevič, Lo- kar, Biasoli, Citta in Bartolini.

PRIMOREC: Grgič, Angel Milko- vič, Robert Kralj, Igor Kralj, Mau-

ro Kralj, Walter Milkovič, Marco Kralj, Edvin Kralj Malalan (Koc- jan), Darko Kralj, Stojković, 12 Bak.

STRELCI: v 8. min. d. p. Stojko- vič, v 25. d. p. Darko Kralj, v 33. d. p. Lokar iz enajstmetrovke.

V nedeljski tekmi je proti ekipi Polisportive od Sv. Sergija mladins- ka ekipa Primorca spet zmagala, čeprav z minimalno razliko. Tekma je bila v precej zgodnjih urah in bilo je hladno. Tokrat so bili Tre- benci skoraj celo tekmo boljše od nasprotnikov. Tršaška ekipa ni za- igrala slabo, toda Trebencem ni mogla nikdar do živega. V treben- skih vrstah je tokrat zaigrala pre- cej dobro sredina igrišča, toda na- pad je precej šepal, saj je nerodno zgrešil mnogo uporabnih žog.

V p. p. je bila igra precej izena- čena in napadi so se vrstili sedaj na eni, sedaj na drugi strani igr- šča. Toda v 25. min. bi lahko Pri- morec povedel s Stojkovičem, ko se je sam predstavil pred vratarjem, toda je nerodno zgrešil cilj.

V drugem delu igre pa so Tre- benci prevzeli pobudo v svoje roke in so stalno napadali. V 8. min. pa pridejo v vodstvo s svojim najbolj- šim strelcem prvenstva Stojkovi- čem, ki lepo izkoristi podajo Darka Kralja in brez težav potisne usnje v mrežo. V 25. min. so Trebenci po- dvojili rezultat z Darkom Kraljem, ki je lepo izvedel prosti strel izven kazenskega prostora. Po drugem go- lu so Trebenci popustili in domačini so v 33. min. zmanjšali rezultat z enajstmetrovko. Tu je bilo praktič- no tekme konec in tako se je Pri- morec preselil na odlično drugo me- sto lestvice.

Kralj - Cibic

Breg — Domio 2:0 (1:0)

BREG: Mauri, Labiani Coretti, Žerial, Novello, Grizoini, Kalin, Pe- roša, Ferluga, Prasel, Krmeč.

DOMIO: Valle, Ferrante, Giaco- mini, Gnesda, Stanchi, Brunetti, Tumia, Spataro, Cisek, Giacomini P.

SODNIK: Sirotti.

STRELCA: Kalin in Peroša

Tekma med Bregom in Domiom je bila na zelo nizki tehnični ravni. Na to je brez dvoma vplivalo pole- deno dolinsko igrišče. Igralci so preveč zadrževali igranje, tako da ni prišla do izraza skupna igra niti od strani Brega, ne od strani Do- mio. »Plavi« so prišli v vodstvo sredi prvega polčasa po zaslugi Ka- lina in odbratili vaje igre v svo- jih rokah tja do konca polčasa.

Po odmoru se je Domio nekoliko opogumil in začel napadati z vsemi silami. Ni pretekla še 55. minuta, ko je Breg podvojil s Perošo. Breg je tako po štirih nedeljah zopet osvo- jil celoten izkupiček.

Jolo

Edera — Primorje 2:1

EDERA: Mihelich, Soccavo, A. Starace, Demarchi, Consoli, Campa- gnolo, Campedelli, Mozzon, Zaccig- na, Andrevisi, M. Starace.

PRIMORJE: Adamič, Trobec, Be- zin, Kralj, Timeus, Čok, Starec, Verša, Albi, Milič, Klavdij.

STRELCI: v 21. min. Zaccigna, v 27. min. M. Starace, v 37. min. Starec.

Mladinci Primorja so v gosteh izgubili z minimalno razliko proti ekipi Edere, ki trenutno zaseda prvo mesto lestvice. Sodeč po prika- zanih rezultatih pravejšje plačilo za proseško enajstmetrovko.

Glavni vzrok tega poraza je brez dvoma obramba »rdečce-rumenih«, ki je ob tej priložnosti zaigrala ze- lo medlo in raztreseno. Tudi sredi- na igrišča in napad primorjanov ni- sta zablistela, vseeno sta pokazala od časa do časa dobre nogomet in nekaj res lepih prodorov.

Tekma se je odločila že v prvem polčasu. Domačini so v 27. min. igre že vodili z dvema goloma pred- nosti, ki sta padla zaradi netočno- sti in negotovosti proseške obram- be. Za Primorje je znižal 10 min. kasneje Starec, ko je po lepi ose- ni akciji preigral nekaj naproti- kov in nemoteno premagal vratar- ja Mihelicha.

R. B.

V nadaljevanju se je igra odv- ljala pretežno na sredini igrišča. Domačini so se očito zadovolji- li z enim golom prednosti. Prose- čani pa niso niti prekoristili trdne in solidne obrambe Edere. Naj o- menimo, da so Tržačani proti kon- u srečanja zapravili možnost, da bi povišali vodstvo, ko je Mozzon zgre- šil enajstmetrovko, ki jo je sodnik dosodil zaradi očitnega prekrška Kralja nad napadalcem Edere.

H. V.

NARASČAJNIKI

Soncini — Union 2:2 (1:1)

SONCINI: Barichevich, Elefante, Bobul, Oliviero, Castro, Allegretti, Cardella, Pignataro, Facco, Desano, Becher, 12 Domini, 13 Iacono.

UNION: Brossi, Zara, Vidmar, Bernič, Tropea, Vendler, Krevatin, Kornfeind, Galdo, Lizzl, Kavčič, 12 Colognatti, 13 Flora.

Narastajniki Uniona so v nedeljo remizirali proti ekipi Soncini. Igra je bila veseskoj borbena, tako da smo lahko videli štiri zadetke. Naj- prej je prišlo v vodstvo moštvo Soncini z lepim strelom. Par minut kasneje je po lepi akciji izenačil Kornfeind z lepim strelom tik pod prečko.

V drugem polčasu je bila igra stalno pod nadzorstvom Uniona, to- da prav v drugem polčasu je imel Union smolo v branilni akciji, kaj- ti dobil je avtogol, ki ga je na- pravil Bernič. Od tega trenutka da- je je Union stalno lovil izenačeno in je dosegel remi par minut pred koncem srečanja, spet s Kornfein- dovskim.

Vsekakor lahko rečemo, da bi zaslužili mladi »plavo-rumeni« več, saj so bili vedno v napadu, zlasti pa v drugem polčasu. Omeniti mo- ramo še, da sta bila odstona oba brata Čepar, ki sta običajno stebra podlonske ekipe.

Mauro

Narastajniška ekipa Mladosti za- radi vetra ni igrala.

ZACETNIKI

Mladost — San Piero 0:2 (0:1)

MLADOST: Gergolet, Jarc, D. Devetak, Laković, K. Devetak, Cer- nic, Lavrenčič, Gerin, Kadež, Ko- bal, Frandolich.

SAN PIERO: Sandrin, Braulin, Cristin, Bragagnolo, Brigante, Cuzi- garo, Fedel, Calabrio, Zanin, Buzi- nelli, Alzan.

SODNIK: Francesco iz Tržica.

STRELCE: v 14. min. p.p. in v 19. min. d.p. Fedel.

Začetniška ekipa Mladosti je v so- boto doživela svoj prvi letosnji pr- venstveni poraz ter prepustila pr- vo mesto na lestvici Foglianu. Glav- ni vzrok za poraz je bilo podcenje- vanje nasprotnika, ki se je v res- nici izkazal znatno močnejši kot na papirju.

Po začetni premoči domačinov so gostje v 14. min. prešli v vodstvo z golom Fedela, ki je s tem zadet- kom prekrzil račune trenerja Fer- letiča. Doberdoobi so v nadaljeva- nju igre izvedli več napadalnih ak- cij, ki pa niso rodile zaželenih sa- dov.

V drugem delu tekme so predstavi- niki Mladosti dobesedno oblegali nasprotnikova vrata. Njihove akci- je pa so bile dokaj zmedene, tako da so jih gostje s precejšnjo lah- kotno odbijali in celo izvedli nekaj protinapadov. V enem izmed teh so tudi dosegli drugi zadetek, ki je za- pečatil rezultat.

F. G.

ŠD ADRIA IZ LONJERJA
sklicuje za sredo, 3. decembra,
ob 20.30 v društvenih prostorih

REDNI OBČNI ZBOR
z naslednjim dnevnim redom:

1. Otvoritev
2. Poročila
3. Razprava
4. Razrešnica staremu odboru
5. Volitve novega odbora
6. Razno

Maj v deželi Sovjetov

ONKRAJ KAVKAZA 28.

S kamnitih križev so se dvignile vrane in nevoljno krakajoč odletele proč.

Suha stebela plevla in osata so šuštel pod nogami. Na grobovih so migotale napisi, tu pa tam kamniti koštru- ni. Del napisov je bil zlomljen ali pa porasel z mahom.

Gruzinci, Grki, Saraceni — vsi so se enako umaknili pred smrtjo, vsi so enako objokovali minljivost zemeljske- ga obstoja in molili k bogu živih za odpuščanje in milosti. »Zakaj se ima za boga živih tisti, h kateremu tako strastno kličejo ta pokolenja, ki so že odšla? Ali je on vladača smrti, knez dežele prividov in teme?«

Arsakidze je presekal pokopališče. Goščava plevla in osata ga je bila po nogah, brez življenja so šumela su- ha stebela.

Glasne je zapela svirel, pogosteje je zakukala kuka- vica. Kot bi Panova svirel in kukavičje petje klicali po- mlad na to zapuščenno pokopališče. Izpod suhih stebel se je dvigala podrast, mladi poganjki so se nasmihi ali ne- besni sinjini.

Zemlja je bila prepolna diha pomladi, zdaj zdaj se bodo dvignili bujni poganjki in divje rastlinje bo prekrilo

Sredi bujne vegetacije v Passanauriju

IV. (1089-1125), imenovan Graditelj. Centraliziral je držav- no oblast, ukrotil je nepokorne fevdalce in podredil cerkev državi. V kravi Didgorški bitki (1121. leta) je bila vo- jaška koalicijska muslimanskih vladarjev na čelu s sel- džukim sultanom potlačena, Seldžuki so bili izgnani iz Gruzije in pretežnega dela Zakavkazja.

Ne bi bilo nezanemljivo ob vsem povedanem pripomniti, da so gruzinski oblastniki, ne glede na nenehne roparske vdore tujecev, znotraj dežele izvajali politiko verske str- nosti. V Gruziji je bila razglašena svoboda veroizpovedi in prepovedano je bilo preganjanje ljudi, ki so drugače verovali. Drugoverci so imeli v Gruziji svoje cerkve, dža- mije, svetišča in šole. Arabski učenjak Ibn-Haukal, ki je živel v desetem stoletju, je pisal, da prebivalci Tbilisija »gojijo prijateljsko razpoloženje do slehernega slučajne- ga priselca, če je imel vsaj malo bistroumnosti ali odno- sa do predmetov izobrazbe«. »Na gruzinskem carskem dvo- ru,« je sporočil zgodovinar iz dvajsetega stoletja Al-Fariki, »so muslimanski učenjaki uživali takšen ugled in spošto- vanje, kakršnega niso imeli niti med muslimani.«

Največjo vojaško in politično moč je fevdalna Gruzija dosegla v letih vladanja pravnukinje Davida Graditelja, legendarne carice Tamare (1184-1213) in njenega sina Geor- gija Laša. Meje Gruzije so se razprostrale od Črnega do Kaspijskega morja, od Severnega Kavkaza do perzijskega Azarbajdžana in Erzeruma. Severozahodno od Erze- ruma je carica Tamara ustanovila vazalni Trapecuntski imperij in postavila na njegov prestol svojega sorodnika, naslednika bizantinskega cesarja Alekseja I. Komnena. V deželi so začeli graditi nova mesta — trdnjave, namakalne kanale in ceste s karavansaraji. Gruzinski trgovci so za- čeli oživljeno trgovati z Iranom, Irakom, Sirijo, Egiptom in Bizancem.

(Nadaljevanje sledi)

OB ZAKLJUČKU SODNE PREISKAVE NA OSNOVI «ZAKONA SCALBA»

Aretiranih preteklo noč več kot 40 pripadnikov fašistične organizacije «avanguardia nazionale»

Sodne oblasti izdale 62 zapornih nalogov pod obtožbo obnavljanja fašistične stranke - Vloga «avanguardia nazionale» v strategiji napetosti

RIM, 25. — Preteklo noč so v številnih italijanskih mestih aretirali okrog štirideset pripadnikov zlo-
glasne fašistične organizacije «avan-
guardia nazionale», ki jih obtožujejo
kršitve tako imenovane «zakona
Scalbe» in predvsem njenih členov
1 in 2, ki prepovedujeta obnovitev
fašistične stranke.

Rimski sodniki Luigi Ciampoli,
Giorgio Santacroce in Giancarlo Ar-
mata so že dve leti vodili preiskavo
o «avanguardia nazionale», ob za-
ključku pa so izdali 62 zapornih na-
logov in naročili političnim uradom
kvestur in poveljstvom karabinjer-
jev po vsej Italiji, naj jih izvede-
jo. S koordinirano akcijo so agenti
in karabinjerji preteklo noč areti-
rali okrog 40 oseb, predvsem v Ri-
mu, Firencah, Reggio Calabrii, Mi-
lanu, Genovi in drugih mestih, osta-
le pa še iščejo, čeprav je že zna-
no, da je večina teh, ki so se izog-
nili aretaciji, že več časa našli za-
točišče v tujini, predvsem v zadnji
fašistični državi v Evropi, v Španiji.

Zaporni nalogi rimskih sodnikov
zadevajo predvsem osebe, ki so i-
mele v zloglasni črni organizaciji

«nazionale» naj bi leta 1973 štela o-
krog 500 pistašev v vsej Italiji, nje-
ni najvidnejši predstavniki pa so
bili Adriano Tilgher, Stefano Delle
Chiaie, Bruno Di Luia, Guido Gian-
netini in Flavio Campo. Organiza-
cija je prirejala tudi razne poivo-
jaške vaje, po vsej verjetnosti pa
je bila povezana tudi z atentati iz
leta 1959.

Povsem gotovo pa je, da je imela
«avanguardia nazionale» važno vlo-
go tako v fašistični vstaji v Reg-
gio Calabrii kot tudi v poskusu dr-
žavnega udara, ki ga je leta 1970
izvedel «črni princ» (sedaj pokojni)
Junio Valerio Borghese. Slednji je
imel direktne stike s Stefanom Del-
le Chiaie, ki naj bi mu dal na raz-
pologo svoje pretpače, v zameno
pa zahteval imenovanje za «vojaš-
kega poveljnika» Borghesejevega
«fronte nazionale». Pozneje pa sta
se Borghese in Delle Chiaie sprla,
med zapiski «črne prince» so pre-
iskovalci našli pismo, v katerem
je Borghese postavljal sum, da je
Delle Chiaie «izdajalec».

Delle Chiaie je po svojem «po-
močniku» Flaviu Campu posredno
vodil upor v Reggio Calabrii. Vo-
ditelj «avanguardia nazionale» v tem
mestu je bil «markiz» Felice Genoe-
se Zerbi («Fefe» za prijatelje), ki
so ga preteklo noč aretirali skupaj
z nekaterimi pajdaši. V tem obdobju
je «avanguardia nazionale» vne-
to sodelovala z MSI in še posebno
s Ciccio Francom, sedanjim mi-
soviskim poslancem.

Delle Chiaie je več časa preži-
vel v Španiji, kjer je navezal stike
s «falangos», od katere je dobil znat-
na finančna sredstva za svojo orga-
nizacijo. Bil je tudi večkrat v Gr-
čiji, ko je tam še vladala fašistič-
na vojaška junta. Poleg tega pa je
imel redne stike tudi s portugalsko
ekstremistično organizacijo «ordre e
tradition», ki je bila povezana s por-
tugalsko politično policijo PIDE.
Kot je znano, je SID pet dni po
kravem atentatu na milansko kme-
čko banko poslal notranjemu min-
istrstvu fotograf, v katerem je tr-
dil, da je atentat organiziral vodja
organizacije «ordre e tradition» Gu-
erri Serac, in da sta ga materialno
izvedla sam Delle Chiaie in Mario
Merlino.

Član «avanguardia nazionale» je
bil tudi voditelj «SAM» Giancarlo
Esposito, ki je bil ubit v oborože-
nem spopadu s policijo na Pian Del
Rascino. Povezana z njo pa sta bi-
la tudi «črna bomba» Alessandro
d'Intino in Kim Borromeo, ki pa
sta delovala v Bresciji v okviru Fu-
magallijeve organizacije MAR.

Demonstracija v Rimu zaradi uboja 18-letnega pripadnika «lotta continua»

RIM, 25. — Nekaj desetih tisočev
oseb, največinih študentov, se je v
Rimu udeležilo velike protestne de-
monstracije zaradi umora komaj 18-
letnega pripadnika izvenparlame-
tarne organizacije «lotta continua»
Pietra Bruna, ki je bil ubit v spo-
padu med policijo in demonstranti

pred sedežem veleposlanstva Zai-
ra. Mladenec je bil v soboto ranjen
v nogo in hrbet, naslednjega dne pa
je kljub kirurškemu posegu podle-
gel poškodbam. Današnja obdukcija
je pokazala, da je smrt povzročila
krogla, ki ga je zadela v spodnji
del hrbta, šla skozi trebuh in kon-
čala v spodnjem delu levih pljuč.
Dva karabinjerja in en agent javne
varnosti so priznali, da so med de-
monstracijo streljali, ker so jih de-
monstranti napadli z molotkovami.
Sodnik, ki vodi preiskavo o smrti
Pietra Bruna, je ukazal zapolniti
njihovega orožja, odvetnik družine
mlade žrtve pa je zahteval zapoln-
bo orožja vseh agentov, ki so bili
na kraju spopada.

Današnja protestna demonstracija
je privedla «lotta continua», pridru-
žili pa so se ji še mladinska fede-
racija KPI, PDUP in «Avanguardia
operaia», poleg teh pa še študentje
skoraj vseh rimskih šol. Demon-
stranti so šli v sprejeto zdravnik us-
tvo ter položili cvetje na kraj, kjer
je bil Pietro Bruno ubit. Predstav-
ništvo demonstrantov so sprejeli v

obeh domovih parlamenta. Manjša
skupnica demonstrantov, ki se je
odcepila od spredva, je odšla pred
sedež demokratskega glasila «Il
Popolo», proti kateremu so odvrgli
dve molotovski, ki pa nista eksplodi-
rali. Policija je aretirala dva sedem-
najstletnika.

Preiskava o mafiji v deželi Kalabriji

REGGIO CALABRIA, 25. — V
Reggio Calabrii je začela delovati
delna preiskovalna komisija o ma-
fiji, ki jo so ustanovili na pobudo
deželne sveta za proučitev ma-
fijskega pojava v Kalabriji. V ko-
misiji so predstavniki vseh strank,
katerim so poverili nalogo, da v so-
delovanju s krajevnimi upravami,
s kulturnimi silami in sindikati pro-
učijo mafijski pojav in ugotovijo
odgovornosti, zaradi katerih se ta
pojav lahko nemoteno razvija, ter
končno da predlagajo ukrepe za do-
končno izkoreninjenje tega pojava.

PO SKORAJ ENEM MESECU JETNIŠTVA PRI ORGOSOLU NA SARDINIJ

Policisti osvobodili inženirja Carla Travaglina pri oboroženem spopadu s skupino ugrabiteljev

Visokega funkcionarja ANIC so ugrabili, ko se je s prijatelji vračal z večerje - Nez-
nana usoda lekarnarice iz Pomezie - 1 milijarda lir odkupnine za Baldassinija?

NUORO, 25. — Davi se je močna
patrolja policijskih agentov spo-
prijela pri naselju San Leonardo
na področju med Olieno in Orgo-
scolum s skupino banditov.

Med streljanjem je bil v votlini,
ki jo so policisti napadli inž. Car-
lo Tramaglino. Tega so banditi u-
grabili 28. oktobra letos ter držali
v ujetništvu v pričakovanju odkup-
nine. Njegovim ugrabiteljem je
posrečilo zbežati, eden od njih pa
je bil baje ranjen. Malo pozneje
je neka policijska enota aretirala
v bližini enega od zlikovcev.

Inž. Carlo Travaglino je bil u-
grabljen omenjenega dne zvečer,
ko se je z nekaterimi prijatelji
vračal iz neke restavracije blizu
Nuora proti domu. Trije zlikovci
so ustavili vse avtomobile ter pri-
silili družbo, da izstopi. Eden od
njih je vprašal, kdo je Travaglino.
Ta je stopil naprej ter izjavil, da
je on. Poglavar tolpe mu je re-
kel, da mu je žal, toda da mora
z njimi. Tako je Travaglino izgi-
nil brez sledu. Nekateri roparji so
potem še dolgo zadrževali Trava-
glinove prijatelje. Po dolgem času
so prišli do Orgosola, kjer so pri-
javili ugrabitev.

Potem so se začela dolga poga-
janja. Inženir Travaglino ne živi
na Sardiniji, temveč v Milanu ter

je vodilni funkcionar družbe AN-
IC. V oktobru je odšel na Sardinijo,
kjer naj bi sodeloval pri izva-
janju nekaterih načrtov tovarne
«Fibra del Tirso», ki pripada dru-
žbi ANIC. Prav ob tej priložnosti
ga so ugrabili.

O poteku današnjega spopada med
policisti in ugrabitelji se je zve-
delo pozneje, da je pri akciji so-
delovalo 16 agentov od kvesture v
Nuoro, kakih 20 od kvesture iz
Sassarija ter močna skupina kara-
binjerjev. Akcijo je vodil policijski
maršal Filia, ki zelo dobro
pozna Orgosolo in okolico, ter je
sploh strokovnjak za boj proti
banditizmu.

Medtem, ko se je maršal s
svojimi agenti napotil proti neke-
mu sklanatemu grebenu, so ostali
agenti in karabinjerji obkrožili
celotno področje. Nenadoma je Filia
opazil med listjem sledove težkih
okovanih čevljev. Postal je pozoren.
Kmalu nato je prišlo do spo-
pada.

Maršalo Filia je opazil votlino v
pečini. Svojim možem je velel, naj
počakajo, sam pa je šel oprezno
naprej. Nenadoma je zavpil: «Če je
kdo v votlini, naj pride ven z dvig-
ljenimi rokami.» Trenutek nato so
skočili na plan trije, ali štirje mo-
ški, ki so začeli divje streljati z av-
tomatičnimi puškami. Vsem se je
beg posrečil, razen Vedeje, ki so
ga kmalu nato prijeli. Pri sebi je
imel ročno granato, eno je bil od-
vrغل, puško pa baje izgubil. V vot-
lini so našli inž. Travaglino, ki sploh
ni vedel, kaj se dogaja, ker so mu
ugrabitelji zamašili ušesa.

V popoldanskih urah je prišlo do
ponovnega spopada kaka dva kilo-
metra stran. Tema je preprečila za-
sledovanje. Celotno področje so ob-
kolile močne policijske enote.

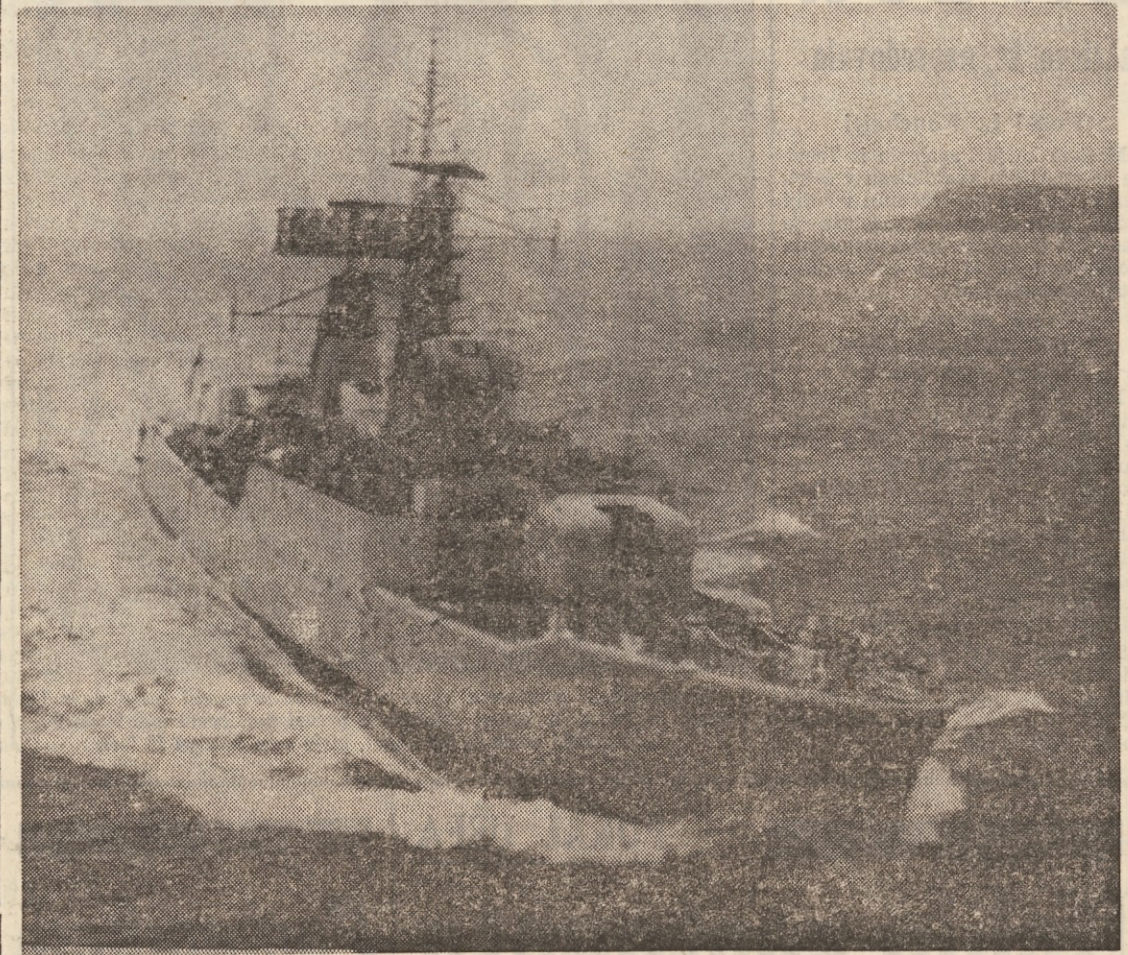
Zaradi dolgega ujetništva, strahu
in napornih maršev je bil Trava-
glino tako utrujen in šokiran (prej-
šnja noč je skoraj vedno hodil),
da ga je moral karabinjerski he-
liopter prepeljati do bližnje ceste.
Še prej ga je na samem kraju
spopada zasilila tudi javni tožilec,
ki je nemudoma prispel tja.

Med spopadom so agenti aretirali
26-letnega Maura Antonia Vedele,
ki je bil svoj čas obsojen v odstot-
nosti na 20 let zapor zaradi neke
ugrabitve. Aretiranca so prepelja-
li v Nuoro. Tja je prispel pozneje
tudi Travaglino. Že na samem reši-
nem avtu mu je zdravnik nudil pr-
vo pomoč.

Travaglinova žena v Milanu je
zvedela za možovo osvoboditev še
le pozneje, ko so ji sosedje rekli,
naj takoj posluša radijske vesti. V
popoldanskih urah se je njen dom
napolnil s sorodniki, prijatelji in
znanci. Otroci, ki so prišli iz šole
so se sprva ustrašili, ker so misli-
li, da se je zgodilo kaj hudega. No,
dramatična pustolovščina njihovega
očeta pa se je le srečno zaključila.

Nič novega pa se še ni zvedelo
o usodi 42-letne lekarnarice Angeli-
ne Natalo Ziaco, ki so jo štirje ne-
znanci ugrabili sinoči, ko se je z
11-letno hčerko peljala z avtom do-
mov. Ziacoova je lastnica lekarnе
v Pomezii pri Rimu. Zvečer se je od-
pravila domov, toda le nekaj stotin
metrov pred domačo hišo ji je neki
avto zaprl pot. Iz njega so skočili
štirje moški s pištolami in rokah ter
ukazali ženski, naj izstopi. Hčerka
je pozneje povedala, da je mati naj-
prej skušala pognati avto nazaj, to-
da eden od banditov je zagrozil, da
bo streljal. Ženska se je vdala ter
odšla z njimi. Še enkrat je poku-
šala zbežati, toda brez uspeha. Hčer-

Leopard v «boj za slanike»

LONDON, 25. — Davi je dvignila

sidro angleška fregata «HMS Leo-
pard» ter odplula proti islandskim
vodom. S tem aktom se je začel
drugi del sedanje vojne za slan-
ike», ki po dveh letih ponovno kali
odnose med Vel. Britanijo in Island-
ijo.

Pred dnevi je zapadel sporazum
o ribolovu med obema državama.
Islandija je nenadoma razširila svo-
je teritorialne vode od 50 na 200
milj od svoje obale. Pripomniti pa
je treba, da so angleški ribiči na-
lovlili največ slanikov v notranjosti
pasu 50 milj, ker jim je to do-
ljeval sporazum (120.000 ton letno).

Sedaj pa so se znasili pred island-
skimi topničarki, ki so jim re-
zale mreže ter jih s svojimi ma-
nevrji baje spravljale v nevarnost.
Po več incidentih so angleški ribi-
či zagrozili, da bodo zapustili po-
dročje, če jih londonska vlada ne bo
ščitila.

Včeraj so se v Londonu pogovar-
jali ministri predsednik Harold
Wilson in ministri za kmetijstvo in
obrambo, Davi so sporocili, da je
odplula fregata «Leopard». O tem
so obvestili tudi islandskega posla-
nika, ki je ostro protestiral. Pravi-
lo, da bosta do prihodnje sobote
odpluli proti Islandiji še dve ang-
leški fregati. Na sliki: 2200-tonska
fregata «HMS Leopard» zapuša ang-
leške vode.

Tristranska uprava v Zahodni Sahari

EL AAIUN (Zah. Sahara), 25. —
Tristranska uprava, ki jo sestavlja-
jo Španija, Maroko in Mavretanija,
je danes uradno sprejela vso oblast
na področju Zahodne Sahare, kjer
je še pred kratkim obstajala nevar-
nost, da pride do vojne med Špani-
jo in Marokom.

Guverner mešane uprave bo še
vedno španec, toda ob strani mu
bosta dva viceguvernerja, en špan-
ec in en Mavretanec. Po nedavnem
sporazumu bi se morali Španci
umakniti iz Zahodne Sahare do
23. februarja prihodnjega leta. Ma-
roko in Mavretanijo bi potem izve-
dla nekakšen referendum preko sa-
harske skupščine, katere predsed-
nik je zbežal v Maroko za časa «ze-
lenega pohoda». Alžirija ne sprejema
te rešitve, temveč zahteva plebiscit.
Tudi fronta Polisario, ki se bori za
neodvisnost, nasprotuje špansko-
maroško - mavretanskemu sporazu-
mu.

Medtem se je zvedelo, da je dru-
žina plačala odkupnino za Piera
Baldassinija iz Prata, ki je bil u-
grabljen 10. novembra. Žal se, da ta
odkupnina znaša 1 milijardo lir.

STOCKHOLM, 25. — Norveški
kralj Olav V. je dopotoval danes

FORD PREPOVEDAL SVOJIM FUNKCIONARJEM, DA PRIČAJO PRED KOMISIJO

Žolčna polemika v ZDA o preiskavi o dejavnosti vohunske agencije CIA

Kissinger poudaril, da mora ostati delovanje varnostnih služb tajno

WASHINGTON, 25. — Polemika

o preiskavi o dejavnosti CIA se še
ni polegla, vendar pa sta včeraj
posegla tudi predsednik Ford in
državni tajnik Kissinger. Televizijska
postaja CBS poroča, da je For-
dova uprava prepovedala vsem svo-
jim uslužbencem in funkcionarjem,
da bi pričali prihodnji teden pred
posebno senatno komisijo, ki se u-
kvarja z vohunsko dejavnostjo zlo-
tudi Travaglino. Že na samem reši-
nem avtu mu je zdravnik nudil pr-
vo pomoč.

Travaglinova žena v Milanu je
zvedela za možovo osvoboditev še
le pozneje, ko so ji sosedje rekli,
naj takoj posluša radijske vesti. V
popoldanskih urah se je njen dom
napolnil s sorodniki, prijatelji in
znanci. Otroci, ki so prišli iz šole
so se sprva ustrašili, ker so misli-
li, da se je zgodilo kaj hudega. No,
dramatična pustolovščina njihovega
očeta pa se je le srečno zaključila.

Nič novega pa se še ni zvedelo
o usodi 42-letne lekarnarice Angeli-
ne Natalo Ziaco, ki so jo štirje ne-
znanci ugrabili sinoči, ko se je z
11-letno hčerko peljala z avtom do-
mov. Ziacoova je lastnica lekarnе
v Pomezii pri Rimu. Zvečer se je od-
pravila domov, toda le nekaj stotin
metrov pred domačo hišo ji je neki
avto zaprl pot. Iz njega so skočili
štirje moški s pištolami in rokah ter
ukazali ženski, naj izstopi. Hčerka
je pozneje povedala, da je mati naj-
prej skušala pognati avto nazaj, to-
da eden od banditov je zagrozil, da
bo streljal. Ženska se je vdala ter
odšla z njimi. Še enkrat je poku-
šala zbežati, toda brez uspeha. Hčer-

nostnih organov. Da škodijo ameri-
skemu ugledu se še strinjamo, o
tem pa je bilo treba voditi račune
prej, ko so CIA in druge zločinske
agencije organizirale vrsto umorov
in prevratov po vsem svetu, kjerkoli
so bili ogroženi interesi velikega
kapitala, od Vietnama do Čila in do
Kube. Kissinger je v nadaljevanju
svojegega govorja dejal, da so sicer
senatne preiskave popravile nekaj
krivic, ko pa objavljajo vrsto taj-
nih dokumentov je njihova dejav-
nost nevarna in lahko povzroči
zmešnjavo v birokraciji in nezaupa-
nje v odnosih s tujino. Pribil je, da
so člani uprave in javni funkcionar-
ji, po veliki večini odgovorni in po-
šteni ljudje, ki delajo z mnogo
požrtovalnostjo za korist ZDA. O
tem po vsej verjetnosti nič ne
dvomi, vsak poprčen Američan
pa se zamisli ob zgledih kot sta jih
dala bivši ameriški predsednik Ni-
xon (zadeva Watergate) in pa nje-
gov podpredsednik Spiro Agnew,
ki se je izkazal za nepoštenega
intriganta, tako da je moral še
pred svojim sešefom samoto od-
stopiti.

Kissinger je dodal, da nikakor ne
morejo dovoliti, da bi razpustili
ameriške obveščevalne agencije, saj
je treba ZDA zagotoviti varnost.

Šef ameriške diplomacije je tudi
obravnava nekatera zunanje-politi-
čna vprašanja ter s tem v zvezi
potrdil stališča, ki jih je že prej
zagovarjal komaj odstavljeni o-
nih služb. Te preiskave škodijo, po
njegovem mnenju, ameriskemu
gledu in onemogočajo delovanje var-

nostnih organov. Da škodijo ameri-
skemu ugledu se še strinjamo, o
tem pa je bilo treba voditi račune
prej, ko so CIA in druge zločinske
agencije organizirale vrsto umorov
in prevratov po vsem svetu, kjerkoli
so bili ogroženi interesi velikega
kapitala, od Vietnama do Čila in do
Kube. Kissinger je v nadaljevanju
svojegega govorja dejal, da so sicer
senatne preiskave popravile nekaj
krivic, ko pa objavljajo vrsto taj-
nih dokumentov je njihova dejav-
nost nevarna in lahko povzroči
zmešnjavo v birokraciji in nezaupa-
nje v odnosih s tujino. Pribil je, da
so člani uprave in javni funkcionar-
ji, po veliki večini odgovorni in po-
šteni ljudje, ki delajo z mnogo
požrtovalnostjo za korist ZDA. O
tem po vsej verjetnosti nič ne
dvomi, vsak poprčen Američan
pa se zamisli ob zgledih kot sta jih
dala bivši ameriški predsednik Ni-
xon (zadeva Watergate) in pa nje-
gov podpredsednik Spiro Agnew,
ki se je izkazal za nepoštenega
intriganta, tako da je moral še
pred svojim sešefom samoto od-
stopiti.

Kissinger je dodal, da nikakor ne
morejo dovoliti, da bi razpustili
ameriške obveščevalne agencije, saj
je treba ZDA zagotoviti varnost.

Šef ameriške diplomacije je tudi
obravnava nekatera zunanje-politi-
čna vprašanja ter s tem v zvezi
potrdil stališča, ki jih je že prej
zagovarjal komaj odstavljeni o-
nih služb. Te preiskave škodijo, po
njegovem mnenju, ameriskemu
gledu in onemogočajo delovanje var-

nostnih organov. Da škodijo ameri-
skemu ugledu se še strinjamo, o
tem pa je bilo treba voditi račune
prej, ko so CIA in druge zločinske
agencije organizirale vrsto umorov
in prevratov po vsem svetu, kjerkoli
so bili ogroženi interesi velikega
kapitala, od Vietnama do Čila in do
Kube. Kissinger je v nadaljevanju
svojegega govorja dejal, da so sicer
senatne preiskave popravile nekaj
krivic, ko pa objavljajo vrsto taj-
nih dokumentov je njihova dejav-
nost nevarna in lahko povzroči
zmešnjavo v birokraciji in nezaupa-
nje v odnosih s tujino. Pribil je, da
so člani uprave in javni funkcionar-
ji, po veliki večini odgovorni in po-
šteni ljudje, ki delajo z mnogo
požrtovalnostjo za korist ZDA. O
tem po vsej verjetnosti nič ne
dvomi, vsak poprčen Američan
pa se zamisli ob zgledih kot sta jih
dala bivši ameriški predsednik Ni-
xon (zadeva Watergate) in pa nje-
gov podpredsednik Spiro Agnew,
ki se je izkazal za nepoštenega
intriganta, tako da je moral še
pred svojim sešefom samoto od-
stopiti.

Kissinger je dodal, da nikakor ne
morejo dovoliti, da bi razpustili
ameriške obveščevalne agencije, saj
je treba ZDA zagotoviti varnost.

Šef ameriške diplomacije je tudi
obravnava nekatera zunanje-politi-
čna vprašanja ter s tem v zvezi
potrdil stališča, ki jih je že prej
zagovarjal komaj odstavljeni o-
nih služb. Te preiskave škodijo, po
njegovem mnenju, ameriskemu
gledu in onemogočajo delovanje var-

Občinski svet

(Nadaljevanje z 2. strani)

zrelosti družbe. Nedavni italijansko-
jugoslovanski sporazum izrecno na-
laga demokratičnim silam nalogo,
da vprašanje zaštite Slovencev re-
šijo z okvirnimi zakoni, čimprej in
tako, da bo dosežena raven zaštite
zadovoljiva za Slovence. V tem smi-
slu daje upati dejstvo, da se je za
to načelo s podpisom obvezala tudi
demokratska vlada: KD mora
sedaj to politično voljo pokazati v
praksi.

V nadaljevanju se je Kocjančič
lotil gospodarskih vprašanj in pou-
daril, da se je občinski odbor do-
sledj izognil resnim posegom na po-
dročju načrtovanja, čeprav so tržs-
ki gospodarski problemi zelo resni.
Navedel je več podatkov, med temi
to, da je v Trstu 4500 brezposelnih,
2500 delovnih mest manj, medtem
ko pristaniška dela s 26 odstotkov
manjšo zmogljivostjo. Krčenje de-
lovnih urnikov in seganje po do-
polnilni blagajni pa se je v Trstu
zvišalo za 700 odstotkov.

Prav zaradi resnosti teh vprašanj
potrebuje Trst «trdno upravo», takš-
no upravo, je zaključil komunistični
svetovalec, ki bo lahko uživala po-
doro sindikalnega gibanja.

Zadnji so v razpravo posegli «pro-
tagonisti» razpela krize: tajnik KPI
Rossetti, socialist Pesante ter tajnik
KD Rinaldi.

Rossetti je predvsem poudaril, da
konec diskriminacije do levih sil na-
rekujejo tudi potrebe, ki izhajajo iz
nedavnega sporazuma med Italijo in
Jugoslavijo, kajti podpora, ki jo spo-
razum uživa v Trstu je plod enot-
nosti demokratičnih sil, iz katerih se
je izločil le demokratski del. Diskri-
minacija do KPI pa daje tem dem-
okratskim silam, ki je sicer ne bi imeli.
Zavzel se je za nov odbor in po-
udaril, da niti ni važno, ali bo KPI
ostala v opoziciji, ali bo v novi
koaliciji. Odbor bodo komunisti oce-
njevali po odnosu, ki ga bo imel do
ključnih vprašanj: dokumenta sindi-
katov o tržskem gospodarstvu, slo-
verske manjšine, antisfaizma, decen-
tralizacije in sodelovanja na bazi ter
urbanistične politike.

Rossetti je še posebej poudaril,
da prav Zaccagnini, na katerega se
sklicuje tržaška KD, dopuša mož-
nost sporazumevanja s komunisti o
«stvarnih problemih» in Trst s svo-
jimi perspektivami nujno spada v ta
okvir. Če KD tega ne pomeni, da se
bo boji lastne desnice, vendar
noraajo na to odgovoriti tudi manjše
stranke. KPI pozitivno ocenjuje iz-
vajanja Dolharia in socialdemokra-
tov, glede katerih poudarja, da so
odprta za sodelovanje tudi v okoliš-
kih občinah in v kraški gorski skup-
nosti.

Razprava se je zavlekla ponovno
pozno v noč. Socialist Pesante se je
zavzel za rabo slovenske, tajnik
KD Rinaldi pa je imel daljši govor.
O cbeh govorih in o zaključkih žu-
pana bomo še poročali.

Popolna oprostitev

(Nadaljevanje z 2. strani)

samo izpolnil to določilo, kajti tu-
di uradni psihiatrični pregled je
ugotovil, da je tedaj Savarin že
tako okrevljal, da so ga morali
odsloviti iz bolnišnice. Sicer pa je
Malagugini naglasil, da je že prejš-
nja uprava tržaške psihiatrične
bolnišnice dvakrat izročila Savari-
na v varstvo družini, le da je te-
daj podpisal uradni akt mladenčev-
ja. To pa je povsem nepomembno,
kajti jasno je, da sta se takrat oče
kot mati strinjala, naj se mladen-
ček vrne v okoliš družine.

Malagugini je nato na osnovi
pričevanj in zdravstvenih poročil u-
gotovil, da ni bil Savarin dotlej
nikoli nasilen ali kakor koli neva-
ren za okolje. V tem pogledu ni
torej mogoe iskati nobene krivde
kar priznava tudi uradni psihiatrič-
ni pregled. Če pa namerava sodi-
šče upoštevati dejstvo, da je bila
mati nepismena, kot odločilni de-
javnik za svoj sklep, s tem ustvar-
ja novo pravno osebnost — anal-
fabeta — ki pa ga zakon ne pred-
videva. Malagugini je ponovno opo-
zoril, da je že zakon iz leta 1904
predvidel možnost zaupanja bolnika
v varstvo družini; leta 1904, je na-
glasil Malagugini, pa je bila Itali-
ja domovina analfabetov.